BAŞMÜFTÜLÜK KURUMUNUN “KURŞUN CAMİİ” İLE İLGİLİ PROTESTO BİLDİRİSİ

Biz, İslam dinine mensup Bulgaristan vatandaşlarının temsilcileri sıfatında, Karlovo’daki kardeşlerimizin “Kurşun Camii”nin korunması amacıyla düzenledikleri barışçıl protestosunu destekliyoruz. Yerel yönetim temsilcilerinin, art niyetli amaçlara hizmet eden gayri meşru sebepler öne sürererek “Kurşun Camii”nin kullanım amacının değitirilmesine yönelik yasadışı ve antidemokratik çabalarını şiddetle kınıyoruz.

İslamofobi çizgisinde siyaset yürüten yerel yönetim organlarının, camiyi müze haline dönüştürme girişimi ile ülkedeki Müslüman topluluğunu bir kez daha kışkırtması kabul edilmez bir ayrımcılık eylemidir. Çeşitli yerleşim merkezlerinde Müslüman mabetlerinin zarar gördüğü benzer olayların sıkça yaşanması ülkedeki Müslümanları derinden yaralamaktadır. Mabetlerin sürekli çirkin saldırılara maruz kalması ve kullanım amacını değitirme girişimleri, derbeylik dönemi düzenlemeleriyle örtüşen antidemokratik ve irrasyonel yönetim yaklaşımın açık bir ifadesidir.

Karlovo’daki “Kurşun Camii’ yanı sıra, Gotse Delçev’de “Karaca Paşa Camii”, Samokov’da “Bayraklı Camii”, Küstendil’de “Fatih Mehmed Camii”, Razgrad’ta “Makbul İbrahim Paşa Camii”, İhtiman’daki cami, Stara Zagora’da “Hamza Bey Camii” ile ilgili gelişmeler Müslümanların memnuniyetsizliğine yol açmaktadır. Müslümanlara ve mabetlerine yönelik antidemokratik ve İslam karşıtı tavırlar arttıkça Müslümanların tepkileri de artmaktadır. Başmüftülük kurumu, devlet makamlarının Müslüman topluluğunun sorunlarının çözümüne yönelik etkin önlemler almalarını talep etmektedir.

Kültür ve kültür mirasın koruyucularının dini-kültürel bir mirasın yok edilmesinde araç olmamalarını rica ediyoruz.

Siyasi görüşleri ne olursa olsun insan haklarına, demokratik Avrupa değerlerine önem veren herkesi temel bir insan hakkının korunmasına yönelik olan bu barışçıl girişime katılmaya çağırıyoruz.

BÜYÜK ZULÜM: ŞİRK

Dr. Sinan ÖGE

İslam inancının en temel ilkesi tevhiddir. Tevhid ise, Allah'ı zâtında, sıfatlarında ve fiillerinde bir ve tek olarak kabul etmek, öyle inanmaktır. Diğer tüm inanç esasları tevhid üzerine inşa edilir ve ancak o zaman anlam kazanır. Bu yüzden tüm peygamberlerin ortak çağrısı ve çabası

Allah'ın varlığını ispattan ziyade tekliğine yöneliktir. Şirk ise tevhidin zıttı olarak, Allah'a mülkünde ve rubûbiyetinde ortak koşmak, O'na birilerini veya bir şeyleri denk tutmak, başkalarını bazı işlerde O'nunla birlikte gözetmek gibi manalara gelmektedir.

Hz. Lokman, oğlunu irşad ederken, ona yaptığı ilk ve en önemli nasihati ona şirk koşmamayı emretmesidir: "Hani Lokman, oğluna öğüt verirken şöyle demişti: "Ey evladım! Allah'a ortak koşma. Çünkü şirk, büyük bir zulümdür."" (Lokman, 31/13) Bu âyette şirk, "büyük zulüm" olmakla nitelenmektedir. Aslında küçük ya da büyük tüm günahlar zulümdür. Aksi halde şirke "büyük zulüm" denmesinin bir anlamı olmazdı. Zulüm ise kelime anlamı itibariyle, bir şeyi asıl mevziinden başka bir yere koymaktır. Istılahta ise, "haktan batıla geçişi, başkasının mülkünde tasarrufu ve haddi çiğnemeyi" ifade eder. Şirkin neden büyük bir zulüm olduğu hususunda Râzî şöyle der: "Şirkin zulüm olması insanın, "Andolsun ki biz Âdemoğullarını şerefli kıldık" (İsra, 17/70) ifadesi ile üstün kılınan o nefsi, âdî şeylere ibadet

etmeye hasretmesi ya da ibadeti olması gereken makamın yani Allah'ın rızasının ve yolunun dışına koyması sebebiyledir. Bu zulmün "büyük" olarak nitelenmesinin sebebi ise, o kimsenin bu işi uygun olmayan bir yere yöneltmesi ve bu yerin de o işin mahalli olmamasıdır. Bir kimse Zeyd'in malını alır Amr'a verirse, Zeyd'in malını Amr'ın eline koyarak onun eline geçmesini sağladığı için, bu bir zulüm olur. Şirk koşmak ise, ma'bûdiyeti Allah'ın dışındakilere vermekle olur. Halbuki gerçekte O'nun dışındakiler hiçbir zaman ma'bûd olamazlar."

Mu'tezile ekolüne göre zulüm, "kendisinde herhangi bir fayda bulunmayan ya da bir kötülüğü gidermeyen her türlü zarar"a denir. Âsî insan ya kendisine ya da başkasına zulmeder. Şirkin çoğunluğunun başkasına ulaşan bir zararı olmasa da, şirk koşanı daimî azaba sürüklediği için "büyük zulüm" diye nitelenmiştir. Küçük günahların zulüm olma sebebi ise, ya isyankâr kişinin günahı sebebiyle meşakkatli bir iş olan tevbeyi kendisine gerekli kılmış olması ya da normalde hak edeceği bir sevabı ve faydayı kaçırarak kendisini zarara sokmasıdır.

Şirk, zikredilen bu yönlerle büyük bir zulümdür. Bu nitelemelerde gözetilen birinci husus, kişinin kulluğu olması gereken makama yani Allah'a yöneltmemesidir. Allah, ulûhiyet ve ubûdiyet açısından yegane varlık olarak kabul edilmediğinde, diğer şahıslar, cansız nesneler ya da kâinat bu makama yerleştirilmiş demektir. Nitekim tarihte ya da günümüzde müşrik olarak bilinen şahıs ve toplumları incelediğimizde, onların herhangi bir kişiyi, nesneyi ya da Güneş, yıldız vs. kâinatın bir cüzünü veya kâinatın kendisini ilah olarak kabul ettiklerini ya da ilahlık vasıflarından bazılarını bunlara yüklediklerini görürüz. Oysa bilinçli ya da bilinçsiz olarak Allah'a ortak koşulan tüm diğer unsurların hiçbirisi ne yaratmada ne yaşatmada ne de öldürmede inşacı herhangi bir role sahip değillerdir.

Devamı 16. sayfada

HZ. ÂİŞE (R. ANHÂ) VE TALEBELERİ

Prof. Dr. Mustafa AĞIRMAN

Hz. Âişe, Hz. Ebû Bekir ve Ümmü Rûman çiftinin kızıdır. Hz. Peygamber efendimizle hicretten önce Mekke'de nişanlandı; düğünleri de hicretten sonra Medine'de yapıldı. Mekke'den Medine'ye hicret ettiğinde, o da diğer muhâcirler gibi Medine'nin havasına alışamadı ve rahatsızlandı. Ancak kısa zamanda tekrar sağlığına kavuştu.

Mekkeli muhâcirler, Medine'nin havasına alışamayıp rahatsızlanınca Hz. Peygamber Allah'a şöyle duâ etmişti: "Allah'ım! En az Mekke'yi sevdirdiğin kadar veya daha fazlasıyla bize Medine'yi de sevdir. Bu beldeyi sıhhat yurdu yap ve ölçü ile tartılarını bereketlendir. Sonra da bu hastalığı al ve Cuhfe taraflarına at!" (Buhârî, Fedâilü'l-Medine 11)

Allah'ın en sevgili kulu O'ndan bir şey ister de Yüce Allah onun bu isteğini kabul etmez mi? Hz. Peygamber o gece bir rüya gördü. Saçı-başı dağınık siyah bir kadın Medine'den çıkıp Cuhfe'ye doğru gidiyordu. Belli ki Medine'deki bu hastalık bundan böyle şehri terk edecek ve Cuhfe taraflarını vatan edinecekti. Zaten o günden sonra muhâcirler bir daha şiddetli ateş yüzü görmedi ve Medine'yle ilgili herhangi bir problemle karşılaşmadılar. Bundan sonra Medine ensar ve muhâcirler için medeniyete beşiklik etti. Hz. Peygamber'in duâsı bereketiyle Medine, orada oturanlar için gerçek bir vatan oldu. Hz. Âişe de sağlığına kavuştuktan sonra yapılan düğünü ile birlikte Hz. Peygamber'in evine yerleşti.

Babasının evinde iyi bir aile terbiyesi alan Hz. Âişe gelişmesini, yetişmesini ve şahsiyetini, olgunlaşmasını Hz. Peygamber'in evinde tamamlama imkânı buldu. Çocuğu olmadı. Araplarda anne ve babaların büyük erkek çocuğun adını künye olarak almaları âdeti sebebiyle bir künyesi olmadığına üzüldüğünü söyleyince Hz. Peygamber ona, ablası Esma'nın oğlu Abdullah'a nisbetle Ümmü Abdullah (Abdullah'ın annesi) künyesini verdi. Hz. Peygamber onu çok severdi. Onunla bir arada bulunmaktan, bilhassa gece yolculuklarında kendisiyle sohbet etmekten, dâvetlere onuna birlikte katılmaktan, sorularına cevap vermekten çok hoşlanırdı.

Hz. Âişe kuvvetli bir zekâ ve hafızaya sahipti; üstün bir anlayış ve kavrayış kabiliyeti vardı. Güzel konuşması, Kur'ân-ı Kerim ve Hz. Peygamber'i en iyi şekilde anlamaya çalışması gibi özellikleri sayesinde Hz. Peygamber'in yanında ayrı bir yeri vardı. Hz. Peygamber onun bu kabiliyetlerinin gelişmesine yardım edince, baba evindeki eğitim, vahyin aydınlattığı peygamber evinde daha da gelişti, olgunlaştı ve derinleşti. Bilmediklerini, anlayamadıklarını, eksiklerini ve yanlışlarını, hatta Kur'ân ile Hz. Peygamber'in hadisleri arasındaki farklılık arz eden hususları Hz. Peygamber'e sormak ve onunla müzâkere etmek gibi güzel bir alışkanlığı vardı.

Hz. Âişe, Hz. Peygamber'e karşı beslediği derin sevgi yanında ona itaat ve emirlerine dikkat etmekle de ön plana çıkmıştı. Geceleri nafile namaz kılar, günlerinin çoğunu oruçlu geçirirdi. Kimselerin aleyhine konuşmayı sevmezdi. Kanaatkâr, mütevazi aynı zamanda da vakur ve cömertti. Yetim, öksüz ve yoksul çocukları himayesine alır, onların terbiye ve yetişmelerine özen gösterir, sonra da onları evlendirirdi.

Hz. Peygamber Efendimiz vefat ettiği zaman çok genç olmasına rağmen Kur'ân-ı Kerim'i ve Hz. Peygamber'in sünnetini en iyi bilen, anlayan ve muhafaza eden sahabîlerin başında o geliyordu. Arap dilini maharetle kullanmasının yanında Arap şiirini de çok iyi bilirdi. Kur'an ve hadisin anlaşılması için olduğu kadar Arap dili bakımından da şiirin önemine işaret ederek "Çocuklarınıza şiir öğretiniz ki dilleri tatlansın!" derdi.

Devamı 17. sayfada

AĞAÇ MEDENİYETİ

Yıldız RAMAZANOĞLU

“Ağaç diken bir Müslümana o ağaçtan yenilen her mahsul bir sadakadır. Yine o ağaçtan çalınan meyve bile onun için sadaka olur. Vahşi hayvanların yediği de o kimse hesabına bir sadaka olur. Kuşların yediği de sadakadır. Her insanın ondan yiyip eksilttiği mahsul de onu diken Müslümana ait bir sadakadır”

Şehirlerde nüfus arttıkça imar alanları genişletiliyor ister istemez. Yerel yönetimlerde mimari estetik ve şehir planlaması yönünden daha ufuk açıcı çalışmalar lazım. Ağaç ve su medeniyeti mensuplarının şehirlerdeki yapılaşma biçiminin ve dönüşüm politikalarının takipçisi olması hak ve görev olarak belirginleşiyor.

Anadolu şehirlerinde lüks konut salgını var. Bu yapılırken yeşil alanlar korunabiliyor mu? Mesela Konya’da Mevlana türbe ve külliyesinin etrafında yüz yıllardır var olan ağaçların tamamen ortadan kaldırılarak bütün alanın bir beton çölüne dönüştürülmesinin mantığını anlamak çok zor. Türbenin her yerden görülmesi için ağaçların yok edildiği söyleniyor. Oysa tam aksine ağaçların arasından görünen mahzun yapı, yaprakların sırrıyla kuşatılmış yeşil kubbe çok daha uyumluydu mekânın manevi atmosferiyle. Mevlana caddesinin ortasındaki ağaçların kesilmesinin de bir açıklaması olamaz.

Aydın Çavuş tepesinden bakınca Meram’daki lüks yapılaşmanın nasıl da kuru ve ağaçsız olduğu görülebiliyor. Öte yandan şehrin yerleşim olmayan alanlarına, periferine kaydırılıyor yeşil alanlar ve Allah için büyük parklar yapılıyor. Kişi başına düşen yeşil alan artırılmış oluyor böylelikle. Fakat bu tercih şehrin ahalisinden sayılması gereken ağaçlarla iç içe yaşamanın, onlarla her an hemhal olmanın yerini tutamaz.

İnsanı yeryüzünden doğadan koparan her adım onu kendisinden de uzaklaştırıyor.

“Göklerde ve yerde olanların, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanların birçoğunun Allah’a secde ettiklerini görmüyor musun?” (Hac, 22/18) buyruluyor. Demek görmemiz gerek ağacın yıldızın içindeki secde eden ruhu. “Bitkiler ve ağaçlar onun buyruğuna boyun eğerler” (Vakıa, 56/6) ayetinin tecellisine tanıklık etmek, yüz yıllar boyunca insanın her haline şahit olan ağaçlarla göz göze yaşamak derin bir ihtiyaç. “İncir ve zeytine and olsun” (Tin 95/1) diye üzerlerine yemin edilerek yüce bir makam bahşedilen ağaçlar evimizin yakınında olsa insanlığımız bambaşka olur.

Fars ve Osmanlı minyatürlerinde İslami yaşam tarzının toprağa ne kadar yakın olduğu görülebilir. Ağaçlarla bitkilerle derin ünsiyet karşılıklı iletişim hemen göze çarpar. Hayvanlar yaşamın ayrılmaz bir parçasıdır.

Şehirler insanlar ağaçlarla çiçeklerle anılır kültürümüzde. İstanbul erguvanların ülkesi, Beyrut yaseminlerin vatanıdır. Lübnan bayrağının ortasındaki sedir ağacı ebediyeti ve istikrarı simgeler. Şam’da Kasyun Dağına doğru tırmanırken iki yanda çılgınca esen rüzgâra kapılmış söğüt

ağaçlarının saçlarını görüp de yoğun hissiyatı hakkında hayrete düşmemek mümkün müdür. İpek böceği, ipek kozası ve dut ağacı arasındaki sırrın tecelligâhıdır Bursa. Van Gogh'un papatyalarından sonra artık çiçeklerin kalbinden ruhundan şüpheye düşmek imkânsız. Monet'in tablolarından taşan hülyalı gerçeklik, doğanın insanı yatıştırması, derinleştirmesi, kalbini yumuşatmasıdır. Yangınlara duçar olan gelinciklerin ressamı Hikmet Çetinkaya'nın hep gelincik yapmanın tekdüzeliğinden bahsedenlere, hiçbir gelinciğin bir diğerine uymadığını söylemesi manidardır. Her biri farklı olan biricik insan gibi onlar da. Botanikçiler bitkilerin gizemini çözülebilmiş değil henüz.

Peygamberimiz'in "Kıyamet koparken sizden birinizin elinde bir hurma fidanı bulunur da bunu kıyamet kopmadan dikmeye gücü yeterse, onu mutlaka diksin bırakmasın" demesi ne kadar önemli. İnsanların dehşet içinde sığınacak bir yer arayacakları, emzikli annelerin çocuklarından vazgeçecekleri bir ortamdan bahsediyoruz.

"Ağaç diken bir Müslümana o ağaçtan yenilen her mahsul bir sadakadır. Yine o ağaçtan çalınan meyve bile onun için sadaka olur. Vahşi hayvanların yediği de o kimse hesabına bir sadaka olur. Kuşların yediği de sadakadır. Her insanın ondan yiyip eksilttiği mahsul de onu diken Müslümana ait bir sadakadır" buyuran Peygamberimiz'in vasiyetidir ağaç dikmek.

Bitkilere eziyet etmek yasaklanmıştır. Yürüyüp kaçamayan konuşamayan bir ağaca vurmak kötü muamele etmek hangi iz'anla ve insafla bağdaşır? Dalları kırılan sarsılan yaprakları koparılan meyveleri taşlanan bir ağacı müdafaa etmek zorundayız.

Ağaçlar peygamber emaneti. Orhun yazıtlarında bile ağacın kutsiyetinden söz edilir. Çocuk doğduğunda uzun yola çıkıldığında düğün yapıldığında ağaç dikilir geleneğimizde, sonra da büyümesi için gözü gibi bakar dikenler.

Rafi' İnu Amril Gifari çocukken bir hurma ağacını taşlamış ve sahabeler onu Peygamberimiz'e götürmüşler. "Ey oğulcuğum hurmayı niye taşladın" demiş. Yemek için deyince de "hurmayı taşlama altına düşenleri ye" buyurarak başını okşamış. Ne büyük hatıra. Sahabelerin öğüt alması için çocuğu götürmesi de ağaç hassasiyetinin İslam toplumunun alametlerinden olduğunu gösterir.

Hz. Ömer (ra) bir arazinin idaresini verdiği görevliye, "Yerinden ayrılma, seni bu yerlerin idaresine memur olarak tayin ettim. Herhangi bir kimsenin, Medine'nin ağaçlarını silkelemesine, sallamasına, dallarını kesmesine katiyetle müsaade etme. Birisi bunları yaparsa elinden ipini ve baltasını al" buyurmuştu.

Savaş esnasında bile ağaçların kesilmesi, bitkilere hayvanlara zarar verilmesi kadınlara çocuklara ihtiyarlara zulümle eş tutulmuş birlikte yasak alanında sayılmışlardır.

Tanık olan sahabelerden nakledilen bir olay ağaçların kalbi olduğunun kanıtı. Peygamberimizin hutbelerini okurken üzerine çıktığı bir hurma kütüğü vardı. Sonunda üç basamaklı minber yapılıp da ona çıktığı an kütüğün, yavrusundan ayrılmış bir devenin çıkardığı seslerle ağlamaya başladığına, ne zamanki Peygamberimiz inip onu okşuyor ancak o zaman sustuğuna şahit olmuş insanlar. İnsana çok yakın olduğu söylenir hurmanın. İnsan topraktan yaratılırken elenen toprağın ayrılan kısmıyla hurma ağacı yaratılmış derler.

Peygamberimiz'e doğru yürüyerek gelen ağaçlardan da söz edilir. Kavminin onu yalanlamasından çok mahzun olduğunda "Bana bir ayet (mucize) göster ki artık beni yalanlayanlara aldırmayayım" niyazında bulunur. Bunun üzerine kendisine vadi kenarındaki bir ağacı yanına çağırması vahyedilir. Peygamberimiz'in çağırmasıyla gelen ağaç sonra "Geldiğin gibi geri git" demesiyle yerine döner. Böyle mucizevi şekilde yerinden kalkıp gelen ağaçların rivayetleri var. Bu olaylardan birinin yaşandığı yerde Mekke'nin Hacun mevkiinde Şecere (ağaç) mescidi yapılmış, hâlâ ziyaret ediliyor.

Şehirlerin yeşil alanları sıcaklığı dengeliyor, araç trafiğini yerleşim yerlerinden ayırarak güvenli yaya yolları sağlıyor, deprem gibi doğal afetlerde halkın toplanabileceği, güvenli evlere yerleşene kadar yaşayabileceği yuvalara dönüşüyor. Gürültü kirliliğini emen de yine yeşil alanlar. En önemlisi ağaçların insanları yatıştıran, ince fikirli kılan, kalplere sürur ve itminan veren bir etkisi var.

Ağaçlar peygamber emaneti. Orhun yazıtlarında bile ağacın kutsiyetinden söz edilir. Çocuk doğduğunda uzun yola çıkıldığında düğün yapıldığında ağaç dikilir geleneğimizde, sonra da büyümesi için gözü gibi bakar dikenler. Bu geleneklerimizi beslemeli ve doğaya sahip çıkmalıyız.

Şehirler yeniden yapılandırılırken tercihimiz uzaklardaki yeşil alanlarla birlikte sokaklarda evlerin yanı başında da ağaçların korunması yeşilin çoğaltılması. Ünsiyetin yakınlığın hiç kopmaması.

Mehmet FİKRİ

Basınımızın tarihinden

NEREYE GİDİYORUZ?

صاي : ١٦٤ جمعه ٣٠ ايلول ١٩٣٨ — ٦ شعبان ١٣٥٧ № 164

Главенъ редакторъ: М. ФИКРИ Х. ХЮСЕИНОВЪ

РЕДАКЦИЯ
В-къ „МЕДЕНИЕТЪ"
Бул. Мария Луиза № 27 — СОФИЯ
Тел. № 2-38.57

„MEDENİYET"
Sofia — Bulgaria
Bul. Maria Louiza № 27— SOFIA
Telefon № 2-38-57

1 бр. 2 лв.

مدنيت

اول رسول مجتبى هم رحمةللعالمين • بنده مدفوندر دهيو افلاكه فخر ايلر زمين
تاريخ تأسيسى ١٩ آغستوس سنه ١٩٣٣

باش محررى : محمد فكرى
ادارەخانه : صوفيه ماريالوئيزا نومرو ٢٧
تلفون نومروسى : ٢-٣٨-٥٧
آبونه شرائطى :
بولغارستان ايچون : سنەلكى ١٠٠ لەوا
خارج ايچون : ٤٠ فرانسز فرانقيدر •
اخطار : غزته و جمعيته عائد مخابراتايله
پارا ارسالاتى يالكز جمعيت نامنه ياپيلير •
درج ايديلهين يازيلر اعاده اولونماز •
اعلان ايچون سانتيمترو مربعى ٢ لەوادر
نسخەسى : ٢ لەوا

سنه : ٦ دين اسلام مدافعلرى جمعيتى ناشر افكارى اولوب شيمديلك هفتەده بر دفعه چيقار دينى، علمى و اجتماعى غزتەدر
Год. VI.

Органъ на Д-вото на Защитниците на Мюсюлманската Религия въ България

Gidiyoruz.. Yıllardır, gidiyoruz. Allah'ı ve Peygamberi arkaya attık da karanlık, sarp ve pek çok tehlikeli yollardan kâfileler hâlinde, önde çocuklarımız, arkada biz, hep birden koşa koşa, içinden çıkılmaz, muzlim girdâblara, doğru gidiyoruz. Yıllarca gittik. Gittik de, nihâyet, felâket cehennemlerinin kapıları önüne geldik. Fakat, bakınız ki hâlâ, felâketi sezip de geri dönmüyoruz, istikâmetimizi değiştirmiyoruz.

Her adımında, bin bir tehlikenin pususuna uğradığımız bu yoldan, eğer, yılanlar, yürümüş olsaydı, daha ilk tehlikeyi sezdikten sonra geri dönerler ve " istikametlerini değiştirilerdi. Yazık, yüzbinlerce teessüf ki biz: "Ölüm var, dönüm yok!." dedik de hep gidiyoruz. Bu ne gaflet ve cehâlettir bilmem?

Hem bu gidişe, benim zayıf aklım ermiyor: Şarktan garba (doğudan batıya) doğru şiddetle esen bir rüzgârın havaya kaldırıp savurduğu kırıntıların uçuşuna "i'tilâ!" (yükseliş) ve önüne katarak götürdüğü yaprakların, sap ve saman parçacıklarının gidişine "terakki!" (ilerleyiş) demek

mümkün müdür?. Bu i›tilâ ve terakkinin irâde ve şuur neresinde? Rüzgâr, uçurüyor, onlar da uçuyor.. Fırtına, götürüyor, onlar da gidiyor! Ne pusulaları var, ne de dümenleri.. Rüzgârın istikâmeti, onların da istikâmetleri.. İşte bizim inkilâp (devrim) fırtınaları arasında pek acıklı bir manzara arz eden vaziyetimizin beliğ bir misâli!

Dünyânın her tarafında olanca şiddetiyle esen dinsizlik fırtınası, bizde de kudurmuşcasına esiyor: Zayıf îmânları söndürüyor, cılız vicdânları yıkıyor, maneviyatı sarsıyor ve mukâddesâtı temellerinden harâb ediyor. Tahrîbât (yıkım) akıllara dehşet verecek kadar çok ve büyük!. Cennetten, cehenneme, sevâbtan, ikâba (eziyete) ve selâmetten felâkete doğru esen bu müdhiş kasırga, yaşlılarımızdan ziyâde gençlerimizi ve mini mini yavrularımızı götürüyor. Sebât, mukâvemet (dayanıklık) gösteren, cereyâna (akıntıya) tâbi olmayarak hedefe doğru ilerleyen, her yerde olduğu gibi bizde de, bir şirzime-i kalîledir (azınlıktır). Ekseriyet (çoğunluk) yelkenleri açtı, cereyânın önüne düştü, gidiyor! Nereye? Rüzgârın götüreceği yere: Cehenneme!!

En parlak emellerimizi söndüren ve bizi acı acı düşündüren bu müdhiş (korkuç) hakîkate

karşı kasden göz yumanlar, Müslümanları aldatmak ve uyutmak için varsın "terakki ve medeniyet" ninnileri söyleye dursun, ortada hiç kimsenin inkâr edemeyeceği bir felâket var: Dîn, kalkıyor; İslâmiyet elden gidiyor. O, gidecek de sanki biz, yine biz olarak kalabilecek miyiz? Maneviyâtı ölmüş de kendi sağ kalmış tek bir millet var mıdır? Bugün; o, gidiyor, fakat emin olalım ki yarın da "biz" gideceğiz. Esâsen, dâimâ "rûh" evvel gider; "cenâze" onu takîb eder. Binâenaleyh; bugün, kendi ellerimizle kendi dînimizi, kendi maneviyât ve mukaddesâtımızı mezara gömüyorsak hiç unutmayalım ki, pek yakın bir âtide (gelecekte kavimleri) bir sürü felâket ve musîbet (belâ) de hafre-i nisyâna(unutulmuş)bizi gömecektir. Bizden evvel isyâh eden akvâmı, gömdüğü gibi!

Sürü (tek kişiye kadar) sürü meydanda gezen inkıraz âmillerine ve kapı kapı dolaşan felâket

müjdecilerine bakıyorum. Pek yakın bir âtide bizi mahv edecek olan tufanları düşünüyorum. Düşündükçe rûhumda zelzeleler hissediyor ve gayr-ı ihtiyârî (istemeyerek) olarak: "Ah, keşke biz mahv olaydık da bu dîn kalaydı, Müslümanlık duraydı!." diye sağır ufuklara doğru acı acı haykırıyorum.

Muhitimi (etrafımı) saran fesâd ve ilhâd (dinsizlık)alevleri içinde varlığım karanlıkta yanan bir mum gibi erirken yıkılan mukaddesât, öldürülen maneviyât ve söndürülen dîn için on üç asırdan beri dökülen kanları, giden canları hürmetle karışık derin bir teessür (acıma) hicâbla (utançla), hatırlıyorum. Sanki; dîni yıkan ve söndüren mülhidlerin (dinsizlerin) vicdânı benmişim gibi azab ateşleri içinde yanıp kavruluyorum. Yâ Rabbî, yıllardır, celâlinle Müslümanları te'dîb (terbiye) ettiğin elvermez mi? Ne zamân cemâlinle tecellî, ederek

mazlumları güldüreceksin, mağdûrların gözyaşlarını sileceksin?.

"İlhâd kasırgası" gittikçe şiddetleniyor.. Nifâk dalgalan kabardıkça kabarıyor. İmânlar, sönüyor.. Faziletler yıkılıyor.. Tersi dönen millet, hak diye bâtıla sarılıyor.

Sen'den, Peygamber'inden, Kitâb'ından ayrılarak asrımızın Nemrudlarına ve Ebû Cehillerine bağlanıyor, dört nalla helâk ve indirâsa (kökten yıkılma) doğru koşuyor. Gazabından evvel rahmetin imdâda yetişmeyecek mi yâ Rabbî?..

Ey Müslüman kardeş!.. Terakki, medeniyet terâneleriyle (söylentileriyle) seni avutmak, uyutmak isteyen Deccâllerin ninnilerini daha dinleyecek misin?. Medeniyet ve doğru yol propagandalarıyla seni Allah yolundan ayırmaya çalışanlara haddini bildireceğin şerefli sâat henüz hulûl (gelmedi mi) etmedi mi? Sen, ne zamâna kadar aldanıp gideceksin?.

"Bulgarya Türkleri arasında dinsizlik yoktur" naralarını işitiyorsun da sağırlaşan kulaklar arasında ağlaşan ezânları duymayacak kadar sağır, boş câmileri, dopdolu meyhâneleri görmeyecek kadar kör müsün? Yoksa, sen, seni dörfyüz dirhem Müslüman çıkarmaya çalışan yalancı şâhidleriyle davâ kazanmak mı istiyorsun?

Söyle, sen, niçin susuyorsun?

"Cereyâna karşı gidilmez!" dediler.. Sen, sustun.. Pek alâ; cereyâna karşı gidilmez de Allah'a karşı gidilir mi? Seni yaratan kim? Ciğerlerine doldurup boşalttığın havayı, içtiğin suyu ve yediğin ekmeği veren kim? Yerler, gökler, dağlar, diyârlar, herşey ve sen kimin? Kimi bırakıyorsun da kimlerle berâber olup da kime karşı gidiyorsun, hiç düşündün mü?.

"Sürüden ayrılmaya gelmez.. Sürüden ayrılanı kurt kapar!." denildi. Kandın.. Sürü Allah'a karşı gidiyor, sen de gidiyorsun. Pek alâ, sürüden ayrılmaya gelmez de dînden, Allah ve Peygamber'den ayrılmaya gelir mi?. Neden bunu düşünmüyorsun?

Sürü, Allah'ı, inkâr, Peygamber'i tahkîr, Kitab'ı tezyîf (değersiz) şeriati ilgâ ederken sen de berâber mi olacaksın? Allah'a kul, Peygamber'e ümmet böyle mi olur? Sen, Peygamber geldiği zamân, sürünün nereye gittiğini, o zamanki çobanların sürülerini hangi sâhalara sevk ettiğini hiç duymadın mı? Neden o büyük Peygamber, neden o İki Cihân Halâskârı, sürüden ayrıldı?

Ey gâfil dîndâş!.. Senin gafletinden çok ve pek çok istifâde ediyorlar. "Dînin bu asırda tatbikine imkân yoktur!." diyorlar. Sen de hak bayram sanıyor ve buradan öte selâmeti dinsizlikte görüyorsun.. Düşünmüyorsun ki, Peygamber'in geldiği zamân da dînin tatbikine imkân yoktu. Tevhîd için halk edilen kalblere şirk kök salmıştı. Allah, unutulmuş ve yeryüzü canlı, cansız mabûdlarla dolmuştu. Zinâ, içki, hırsızlık ve ahlâksızlığın envâı (çeşitli) meydânda geziyordu. O zamân, onca fesâd ve dalâlet içinde, hem de müşrikler arasında bu dîn-i celîlin tatbikine imkân bulundu da acabâ, bugün Müslüman milletler arasında tatbikine neden imkân bulunamıyor, yâhut, görülemiyor?.. Acabâ, bundan daha büyük yalan, bundan daha gülünç ve gülünç olduğu kadar da fecî şarlatanlık mı olur? Bütün bunlar, dinsizliğin ekstrası değil de nedir? Dinsiz olmak için Allah›ı inkâr, Peygamber›i tahkîr, Kur›ân›ı tezyif ve dîni ilgâ edenlere tâbi ve taraftâr olmak kâfi değil de acabâ, daha neler yapmak lâzım?. Bunun cevâbını dinsizliği kabûl etmeyen dinsizler versin!.

(Medeniyet, 30. 09. 1938, sayı 164, sayfa 1.)

Yaşayarak Örnek Olma Modeli

DİNDAR AİLE - DİNDAR ÇOCUK

Günümüz hayatında maalesef, en çok ihmal edilen konuların başında kişilerin idealize ettiği hayatı, düşünceyi ve davranışları pratiğe ve uygulamaya dökmekte atıl, samimiyetsiz ve gayretsiz kalmalarıdır. Yüce kitabımız, başta anneli babalar olmak üzere kişilere özellikle dini prensipleri yaşayarak örnek olmalarını istemiştir. Kitabımız Kur'an-ı Kerim, bu konuyu asırlar öncesinden şu ayeti kerimeyle vurgulayarak tedbir alınmasını emir buyurmuştur. Yüce Allah:

”Ey Müminler! Neden söylediklerinizle yaptıklarınız birbirine uymuyor? Yapmadığınız şeyi söylemeniz Allah nazarında en hoşlanılmayan şeydir.” (Saf, 2-3) Diğer bir ayet-i kerimede ise:

”Kitabı okuyup dururken, kendinizi unutur da iyilikleri başkalarına mı emredersiniz? Hiç düşünmüyor musunuz?(Bakara, 44) Görüldüğü gibi ayeti kerimelerde vurgulanmak istenen mevzu, en başta ihlas ve samimiyet ruhuyla hareket etme bilincini yakalayan kişilerden, gerekli temsil ve sorumluluk vazifesini yerine getirmeleri istenirken bu süreç boyunca gerek inandıkları yüce davayı ve o davanın savunucuları olarak kendilerini yanlış anlaşılmaktan veya yanlış konumlandırmaktan şiddetle kaçınmaları gerektiğidir. Aksi halde Rableri katında sevimsiz görülmeleri yanı sıra insanlık katında da ciddiye alınmama ve inanç ile değerlerinin büyük bir darbeye maruz kalacağı haber

verilmektedir. Nitekim ailede ideal bir rehber ve örnek olması gereken anne-babanın bu ayetlerin çizdiği ruh ve inançla hareket etmeleri, yeryüzüne attıkları tohumlarının sağlıklı ve fıtrata uygun büyüyüp gelişmesini sağlamaları, birinci ve en büyük vazifeleri olduğu bir kez daha önemle vurgulanması gerekir.

Psikoloji ve eğitim alanında yapılan araştırmalarda, özellikle çocuğu insan olma yolunda ilk yönlendiren ve ona mensubu olduğu kültürel değerleri kazandıran tek sosyal kurumun aile olduğu sonucuna varılmıştır. Aynı şekilde psikolog ve sosyologlarca, aile ile din arasındaki bağların varlığı tespit edilmiş ve dini formasyonun kazanılmasındaki faktörler önem sırasına göre aile, kişiye ait fikirler ve eğitim (okul) olarak sıralanmıştır. Çünkü özellikle okul öncesi dönemde çocuk, kendine özdeş tutacağı model olarak anne ve babasını alır; onların özellikleriyle değer yargılarını örnek alarak benimser; onların hareketlerini, konuşma ve davranışlarını taklit etmeye çalışır. Bir başka deyişle, çocuk dış dünyayı anne ve babasının gözlüğü aracılığıyla görmeye çalışır.

Din eğitiminde çok net bir kural vardır, “Yanlış yollardan giderek doğruya varamazsınız” veya mantık bilimiyle ele alırsak, “Yanlış önermelerden doğru sonuçlar elde edemezsiniz”. Dindar çocuklar istiyorsanız dindar olmak ve dindar davranmak zorundasınız. İnandığınız hayatı yaşayamıyorsanız başta çocuklarınız olmak üzere, kimseden ideal olanı yapmasını bekleyemezsiniz. Ağzındaki sigaradan çıkan dumanın gözünü yaşarttığı babanın, çocuğuna bu zehri içmemelisin diye nasihatte bulunması inandırıcı olabilir mi?

Çocuk hiçbir zaman babasının bu sözünün ciddiyetini an-

lamayacaktır. Çünkü ona göre babası, bu işi yapıyor ve mutlaka yaptığı şeyin mantıklı bir açıklamasının olması gerekiyor. Ondan uzaklaş demesinin bir anlamı yok, çünkü gerçekten inansaydı ondan uzaklaşmak için elinden geleni yapacaktı. Yapıyorsa bundan mutlaka bir menfaat ve zevk aldığı için yapıyordur imajı ve fikri, her zaman çocuğun aklını meşgul edecektir. Çünkü çocuk sahibi ebeveynler çok iyi bilirler ki, çocuklar, anne ve babaları ne yaparsa onu mutlaka yapmak isteyeceklerdir. Kapıyı annesiyle beraber açmak, babasıyla beraber arabayı çalıştırmak, onunla birlikte namaz kılmak ve onların her tattığını tatmak isteyeceklerdir. Çünkü olgunluğuna kavuşuncaya kadar (ister iyi, ister kötü olsun) çocuğun asıl öğretmeni merakı ve tutkularıdır. Onun en zevk aldığı şeyler sorgulamak ve hazzın peşinden koşmaktır. Bu münasebetle her şey olmaya hazır bir hamur ve boş bir levha gibi olan çocukların bu dönemlerinde, ebeveynlerine çok büyük işler düşmekte ve gerçekten sorumsuz davranmak gibi bir lüksleri asla bulunmamaktadır. İlmi tecrübeler ve adli vakalar göstermiştir ki, suçlu olan bireylerin kriminal incelemelerinin sonucu olarak yanlış hayatı seçmelerinde, çoğu zaman talihsiz bir aile hayatı veya aile geçmişi olduğu görülmektedir.

Sahip olduğu dini duygunun varlığıyla inanmaya meyilli ve meraklı olan çocuğun sağlıklı ve dengeli bir biçimde ilgi görmesi gerekir. Bunun da ilk olarak pratikleştiği ve değer kazandığı yer aile olmakta ve dini hayatın prensiplerini uygulayan bir ailede yaşayan çocukta, dini kavramların daha erken ortaya çıktığı görülmektedir. Dolayısıyla ailenin, çocuğun dini uyanışı ve değişimine bir zemin oluşturduğu ortaya çıkmaktadır. Zaten psikologlar çocuk dindarlığının gelişmesinde, yetişkinlerin önemli etkilerini tespit ederek neticede dini uyanışı yetişkinlerin teşvik, destek ve etkilerine bağlamaktadır. O halde çocuk dindarlığının uyanması ve gelişmesinde bir takım sosyal ve kültürel faktörler rol oynamakta ve bunların başında da aile gelmektedir.

Ailenin çocuk üzerinde önemli olduğu bir diğer konu ise, çocukta Allah tasavvurunun oluşması sürecinde aktif olarak rol oynamasıdır. Öyle ki, Müslüman bir çevrede yetişen çocuklar, Allahı Kur'anın öğrettiği gibi mücerret (soyut) ve sınırsız düşünürken, Batıda yapılan araştırmalarda Hıristiyan çevrelerde yetişen çocukların ise genellikle müşahhas (somut) ve insana benzetilen bir Tanrı anlayışına sahip oldukları görülmektedir. Bu Peygamberimiz(sav)'in bir hadisinde beyan buyurduğu bir gerçeğe de ışık tutmaktadır. Hz.Peygamber: "Her çocuk fıtrat üzere doğar; sonradan ebeveyni onu Hıristiyan, Yahudi veya Mecusi yapar. Eğer anne babası Müslüman ise çocuk da Müslüman olur» (Müslim, Kader, 25) buyurmaktadır. Dolayısıyla en başından beri çocukların kaderini etkileyen ve dini inanca göre onların diğer alemde akıbetlerini bu kadar yakından ilgilendiren bir süreçte onların doğru seçeneği bulmalarında ve bununla da kalmayarak bu seçeneğin en ideal seviyede ve süreçte yaşanmasında ailenin ne denli önemli olduğu görülmektedir.

Muhakkak ki bu sözlerden kastımız, konumuz itibariyle aile ve çocuk ilişkisinin birbiriyle ne kadar yakından bağlantılı ve iç içe olduğunu gösterir.

Aile olmak aile içinde anne ve baba olarak rol almak dünyanın en kutsal ve en ulvi duygularıdır. İyi bir aile geçimi ve geçmişe dair güzel hatıralar, bireyin hem geleceğini hem de çevresini yakından etkileyeceği gibi, gelecek nesillerin inşa ve imarında hayati bir yer almaktadır.

Bilal COŞKUN
Sofya Yüksek İslam Enstitüsü

İNSANLIK TARİHİNİN EN ÖNEMLİ KURUMU

EVLİLİĞE İSLAMIN BAKIŞI

Bir erkekle bir kadın arasında Allah'ın koyduğu prensipler çerçevesinde akdedilenmuamele sonucu oluşan birlikteliğe evlenme ve bu oluşuma da evlilik diyoruz. İslâm nazarında bir ibadet kabul edilen evlilik Hz. Adem'den günümüze kadar devam ede gelmiştir.

Evlenme olgusu Kur'an, hadis ve ümmetin icmâsı yani görüş birliği ile sâbittir. Evlilikle ilgili onlarca ayetten bir kaçı şöyledir:

"İçinizden evli olmayanları evlendirin,köle ve cariyelerinizden evlenmemeye elverişli olanları da;eğer fakir iseler Allah onları bol nimetleri ile zengin kılacaktır; Allah nimeti bol olan, her şeyi bilendir." (Nûr, 24/32)

"Bugün size iyi ve temiz şeyler helal kılındı. Kendilerine kitap verilenlerin yemeği size helal, sizin de yemeğiniz onlara helaldir. İnanmış, hür ve namuslu kadınlar ve bir de sizden önce kendilerine kitap verilmiş olanların hür ve namuslu kadınları mehirlerini vermek şartıyla size helaldir. Kim imanı tanımayıp inkar ederse, bütün yaptığı işler boşuna gitmiştir ve o ahirette zarara uğrayanlardandır." (Maide,5/5)

"Evlilikle meşgul olmak kendini nâfile ibadetlere vermekten daha faziletlidir. Çünkü evlilikte nefsi haramdan koruma ve çocuk yetiştirme gibi önemli hususlar vardır."(İbn-i Âbidin, III, 3)

İslâm'ın temel esaslarına göre evlilik fıtri bir olgudur. İslâm dininde ruhbâniyet yani dünyadan elini eteğini keserek yalnız başına yaşama ve evlenmeme düşüncesi yoktur. Zira bu anlayış, insanın yaratılışı ile çatışmakta, onun nefsi isteklerine ve karakterine ters düşmektedir.

Beyhakî ve Taberanî'nin rivâyet ettikleri bir hadiste Hz. Peygamber (s.a.s.) şöyle buyurur: "Evlenmeye gücü yetip de evlenmeyen benden (benim ümmetimden) değildir."

Bu hadis-i şerifte de görüldüğü gibi İslâm kişinin Allah'a yaklaşmak, ruhbanlıkta bulunmak ve ibadet edeyim diye bir köşeye çekilmesini hoş karşılamamaktadır.

Allah Resulu'nün(s.a.s.) hayatını göz önüne aldığımızda onun, toplum fertlerini kontrol altında bulundurmak, insan nefsini düzeltmek hususunda ne denli titizlik gösterdiğini açıkça görürüz. Onun gösterdiği bu titizliğin temelinde, insan gerçeğini anlamayı, insani arzu ve isteklere nasıl cevap verme düşüncesinin yattığını görürüz

Buhâri ve Müslim'in Enes (r.a.)'den rivâyet ettikleri bir hadiste şunları görmekteyiz: Bir gün Resulullah'ın yanına üç heyet geldi, onun ibadet şeklini sordular. Kendilerine Allah Resulü'nün ibadeti hakkında bilgi verilince, şöyle dediler: "Resulullah ile biz bir olabilir miyiz! Onun geçmişteki ve gelecekteki günâhlârı bağışlanmıştır." İçlerinden biri tüm geceyi namaz kılmakla geçireceğini, diğeri devamlı oruç tutacağını ve üçüncüsü de kadınlara yaklaşmayacağını ifade ettiler. "Daha sonra Rasûlullah (s.a.s.) bu durumu öğrenince

onları çağırıp şöyle buyurdu: "Allah'a yemin olsun ki ben sizin Allah'tan en çok korkanınız ve O'ndan en fazla sakınanızım; fakat zaman zaman oruç tutar ve iftar ederim; namaz kılar ve uzanıp yatarak istirahatte bulunurum; kadınlarla da evlenirim. Benim sünnetimden yüz çeviren benden (benim ümmetimden) değildir." (Buhâri, Nikâh, 1; Müslim, Sıyâm 74, 79)

Evlilik sosyal bir faydayı/kazancı beraberinde getirir; genel yararları yanında bir de sosyal yararları vardır. Bu yararların başında insan varlığının korunması gelmektedir. Zira evlilik sayesinde, insan neslinin devam etmesi ve çoğalması, nesillerin birbirini izlemesi ve böylelikle Allah'ın insanı yeryüzüne mirasçı kılması söz konusudur. Evliliğin insan üzerindeki sosyal, ahlâkı ve bedensel yararlarını inkâr etmek mümkün değildir. Kur'an-ı Kerim bu sosyal hikmete parmak basarak şöyle demektedir:

"Allah size kendi cinsinizden zevceler/eşler meydana getirdi, zevcelerinizden de oğullar ,torunlar ihsan etti ve sizi tertemiz helal şeylerle besledi; bununla beraber batıla inanıyorlar da, Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar," (Nahl, 16/72)

Evliliğin diğer önemli yararlarından biri de, nesebin korunmasıdır. Meşrû evliliğin bir an için yokluğunu düşünürsek toplumların nesepsiz ve hiçbir fazilete sahip olmayan kuşaklarla ne denli sıkıntılara girdiklerini açık seçik hemen görürüz.

Evliliğin sağladığı yararlardan biri de toplumun ahlâkî çözülme ve bozukluktan beri kalmasıdır. Evlilik sayesinde uluslar, sosyal bozukluklardan olumsuz ahlakî davranışlardan emin olurlar.

Hz. Peygamber (s.a.s.), bir grup gence hitapları sırasında evliliğin sağladığı yararları, şöyle dile getirmişlerdir; "Ey gençler, sizden evlenmeye gücü yeten kimse hemen evlensin; zira evlilik gözü haramdan en iyi koruyan ve tenasül uzvunun en sağlam kalesidir. Evlenmeye imkânı olmayan ise oruç tutsun; zira oruç şehveti kırmaktadır..." (Buhâri, Savm, 1, Nikâh, 2 3; Müslim, Nikâh,1, 3; EbûDâvûd Nikâh, 1, İbnMâce, Nikâh, 1)

Yine evliliğin faydaları arasında toplumun ölümcül hastalıklardan uzak kalmasını, kişinin rûhî ve nefsi bir rahatlığa kavuşmasını zikredebiliriz. Evlilik sayesinde toplum fertleri muhtemel bulaşıcı hastalıklardan kurtulmuş olur ve ayrıca hayasızlığın/zinanın yayılması önlenmiş netçe itibariyle harama giden yollar kapanmış olur. Bakınız, Yüce Allah (c.c.) bunu ne güzel beyan ediyor:

"Kaynaşmanız için size kendi cinsinizden eşler yaratıp da aranızda sevgi ve merhamet peyda etmesi de O'nun varlığının delillerindendir. Doğrusu bunda, iyi düşünen bir kavim için ibretler vardır"(Rûm, 30/21)

Allah (c.c.), inanan kimselerin kimlerle evlilik yapacaklarını detaylı bir şekilde anlatmaktadır. Müslümanların bu uyarılar dikkat etmeleri kendileri için en hayırlı bir davranış olacaktır. Çünkü insanlar için en uygun olanı bilen Yüce Yaratıcıdır.

"İman etmedikçe müşrik kadınlarla evlenmeyin. Mümin bir cariye, hoşunuza gitse bile müşrik bir kadından hayırlıdır. (mü'min kadınları) iman etmedikçe müşrik erkeklerle evlendirmeyin. Mümin bir köle, hoşunuza gitse bile (hür) bir müşrikten hayırlıdır. Bunlar (sizi) cehenneme çağırırlar; Allah ise, cennete ve mağfirete dâvet ediyor. İşte, Allah, düşünüp ibret alsınlar diye, ayetlerini insanlara böyle açıklar. " (Bakara, 2/221)

İnsan fıtratının da kabul etmeyeceği bazı hususlar da vardır ki, normal bir kişi bunu asla kabul edemez. Bu tür davranışların evlilik konusundaki örneklerini Kur'an bize açıklamaktadır. Kendileriyle evlilik yapmanın haram olduğu kimselerden söz etmek istiyoruz. Yüce Allah (c.c.) şöyle buyuruyor:

"Size şunlarla evlenmek haram kılındı: Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeş kızları, kız kardeş kızları, sizi emziren süt anneleriniz, süt kız kardeşleriniz, karılarınızın anneleri, kendileriyle zifafa girdiğiniz karılarınızdan olup evlerinizde bulunan üvey kızlarınız, -eğer anneleri ile zifafa girmemişseniz onlarla evlenmenizde size bir günah yoktur-öz oğullarınızın karıları, iki kız kardeşi (nikah altında) bir araya getirmeniz. Ancak geçenler (önceden yapılan bu tür evlilikler) başka.10 Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir."(Nisa, 4/23)

Hz. Peygamber (s.a.s.), Buhâri ve Müslim tarafından nakledilen bir hadisinde, bir kadınla dört meziyeti dolayısıyla evlenildiğine işaret etmiş; bu meziyetlerin kadının malı, soyu-sopu güzelliği ve dini olduğunu belirtmiş, "sen kadının dindar olanını al" buyurmuştur. (Buhâri, Sahih, VI, 123; Müslim, Sahih, II. 1086) İbnMâce tarafından nakledilen bir hadisinde ise şöyle demiştir: Diğer bir hadislerinde ise "Kadınlarla güzellikleri dolayısıyla evlenmeyin; olabilir ki, güzellikleri onları kötülüğe sevkeder. Malları dolayısıyla da evlenmeyin; olabilir ki malları da onları size karşı isyânasevkeder. Fakat onlarla dinleri dolayısıyla evlenin. Dindar olan siyahi bir cariye, diğerlerinden üstündür."demiştir. (İbnMâce, Sünen, I. 572)

Yard.Doç.Dr.Dursun Ali TÜRKMEN
Yüksek İslam Enstitüsü Rektör Yardımcısı

PİLİÇ

Fehim KERVANCI

Yıl 1964 filan olacak. Mevsim sonbahar.

Şumnu'da öğrencilik yaptığım ilk yılımı sonradan yatılı yurda dönüştürülen eski Nüvvap okulunun binasında geçirmiştim. Lise ikiye geçince, bir arkadaşla anlaşarak yurdun o sıkıcı ve sansürlü atmosferinden kurtulup kiraya çıktık. Şehir merkezinin üst yamacında, üst katlarında aileler oturan, dört katlı bir binanın zemin katına taşınmıştık. Katın üç odası ev sahiplerine aitti. İçinde tek kişilik iki yatak, iki sandalye, bir masa ve bir eşya dolabı bulunan küçürek ve güneş görmeyen bir odada da biz kalıyorduk. Biraz sıkıcı görünse de şehrin göbeğinde oturuyorduk. Tiyatro, sinemalar, kütüphaneler ve akşamları sırf gezmek için trafiğe kapatılan ana cadde şuracıkta , elimizin altındaydı. Kapıyı açınca her saat başı çalan merkez saat kulesini görüyorduk. Tüm bunlara güler yüzlü ev sahibemizi de eklersek, yaşadık demekti. Kocası evde yoktu. Subaymış. Emekli olmasına bir buçuk ay kalmış.

Ama o daha erken geldi. Bir Pazar sabahıydı. Okula yetişmek için her sabahın köründe otobüs kovalamaktan usanmış, geç saatlere kadar uyumanın tadını çıkararak, tatil günümüzü nasıl ve nerede geçireceğimizi tartışıyorduk. Birden kapı açıldı. Kapıda iri yarı, koca göbekli bir adam, selâm bile vermeden, tabur çavuşu ciddiyetiyle verip veriştirmeye başladı:

"Bana bakın, dedi, bu evde kaldıkça gürültü mürültü istemem! Arkadaş getirmenizi de istemem! Hele kız arkadaş hiç istemem! Akşam olunca saat yedide odanıza toplanacaksınız! Derslerinizi sessiz okuyacaksınız! Saat onda elektrikler sönecek! Gece dışarıya çıkmayacaksınız! Tuvaleti kim kirletirse o temizleyecek! Üç ayda bir babalarınızı getirip benimle görüştüreceksiniz!... dedi, gitti.

Al sana yaşamak!... Sen kalk kendi ayağınla tıpış tıpış gel, bu karanlık kafese tıkıl da kal. Yağmurdan kaçarken de doluya tutul. Ah gözünü sevdiğim yatılı yurdu be! Hele kubbe altındaki o ferah ve çok köşeli büyük oda. Oğlanlarla kızların kaldığı binalar ayrı da olsa dershaneyi ortak kullanıyorduk. Akşamları saat sekize kadar gez toz heyt diyenin yok. Nadir de olsa, hafta sonları kızlarla birlikte tertiplediğimiz müzikli danslı eğlenceler de cabası.

İkimiz birden:

"Aah kafa aah! diye haykırmışız.

Hiç bir zaman dinmeyecek görünen bir korku duygusu çöreklendi içimize.

***

Bir gün çarşıya iniyordum. Saat kulesinin altından geçerken arkamda ipek yumuşaklığında bir kız sesi duydum:

"Selâm! Baktım O! Coğrafya kitabını bağrına basmış gülüyor. Yirmi gün var yok. Kırtasiye önünde defter-kitap kuyruğunda tanışmıştık. Aldığımız kitaplar koltukta, yan yana yürüyerek ana caddede bir tur atmış, yeniden buluşacağımız yer için gün ve saat belirlemiştik.

Ellerini kırıştırarak: "Çok özür dilerim! dedi. "O akşamı köyden öte beri getirmek için gelen annemler bizde kaldılar, çıkamadım. Beni af et n'olur! Günlerce taşıdığım küslükten eser bile kalmadı. Af etmeyip de ne halt edeceğim. Fıstık gibi kız, üstelik de çaylâk. Köyden kente henüz yeni geliyor. Topal kurdun kısmeti ayağına gelmek buna derler işte. "Tamam, af ettim," dedim ve sordum:

"Böyle ayakta mı duracağız?

"Yoo… "Nereye gidelim?

"Bahçeye veya bir pastaneye istersen…

"Yaşın kaçtı?

"On altıya bastım.

"Ben on yediye. Çocuk muyuz ki pastaneye gidelim?..

"O zaman sen nereye dersen…

Saat kulesinin tam karşısında bir yazlık restoran vardı. Çifte Ihlamurlar. Oraya gidip bembeyaz örtülü bir masanın köşesine kurulduk. Kıza kaş altından bakıyorum. Bakmaktan gözümü alamıyorum. Kendimi tamamen aldırmış, bir anlık da olsa, cici bici hayallere dalıyorum. Güzelliğine diyecek yok doğrusu. Gümüş çerçeveli gözlüklerinin ardından bakan mas mavi gözleri insanın içine ısıtıyor. Kısa boylu, sarı saçlı, minyon tipli , süt kuzusu gibi körpe, ağzının sarısını yeni yutmuş ufacık bir piliç işte. Al eline, koy canının içine, orada sımsıcak dursun. Marie Joze Nate'nin ikiz kardeşi sanki. Ses dersen aynı Silvie Vartan. Dalida kadar da alımlı ve şıktı. Kendime bakıyorum, boy bos, kelle kulak… İki sözle ben de pek fena sayılmazdım hani, ama nerede ben, nerede o? Kıza lâyık olmam için Beatlesliler gibi uzun saçlarım, Coni Holliday gibi kalın kaşlarım ve Elvis Presleye gibi bol paçalarımın olması gerekiyordu.

İyi ki garson geldi ve ne istediğimizi sorarak kapıldığım aşağılık kompleksinden beni kurtardı:

"İki soğuk bira! dedim.

Kız şaştı:

"Benim bira içtiğim yok ki.

"Benim de yok. Ama nasıl olsa bir gün onu da deneyeceğiz. Neden o gün bu gün olmasın?

Kısa eteğiyle dizlerini örtmeye çalışarak:

"Madem öyle, öyle olsun. dedi.

Biralar geldi, kadehler doldu. Hep birlikte zor bir sınav vermenin heyecanı içinde göz göze geldik. Kadehimi limonata şişesi tutar gibi ağzına yakın bir yerden yakalayarak kaldırdım. Kız dondurma külâhı taşır gibi dibinden tutarak kaldırdı kadehini. Tokuşturduk: "Haydi şerefe! "Haydi şerefe!

Burunlarımızı bira köpüğüne daldırarak birer yudum aldık ki Allah medet! Ağzında komposto beklerken lahana suyu bulmuş küçük çocuklar gibi, yüzlerimiz allak bullak oldu.

"Ayy, nasıl içerlerse bunu?

Bunu ikimiz bir ağızdan söyledik. İnsan büyüyüp yetişkin olmak için nelere katlanırmış meğer.

Biranın acısı geçince gülüştük. Kız o kadar tatlı gülüyordu ki, içimden yanağına dokunmak, okşamak, hattâ öpmek bile geçiyordu. Bir ara kendimi

tutamayıp uzandım bile. Ama son anda nefsime sahip çıkarak, "A a, kuş tüyüymüş deyip, işi yalnız saçına bir fiske atmakla geçiştirdim. Sonra okullarımızda olan bitenden bahsettik, okumanın zorluğundan, derslerin ağırlığından, öğretmenlerin gaddarlığından, arkadaşlardan, okuduğumuz romanlardan, seyrettiğimiz filmlerden alıp tuttuk. O yıllarda çok az sayıda basılan aylık bir dergi çıkardı. Paraleli. Araya o girdi. Bir türlü rast getirip alamıyormuş. "Ondan bende bir sürü var, diye övündüm.

"Hakikaten mi?

"Hakikaten.

"Şunların bir kaçını bana versen de gözden geçirsem. Tam, "Ayıp ettin, vermem mi?.. diyecektim ki şeytan dürttü ve kulağıma fısıldadı: "Şşşt, enayi misin ulan, götür kızı kafese de orada ver! Haa, bak, o da doğru ya. Gideriz kafese, o dergileri karıştırır, ben de... Tam isabet!

"Veremem çünkü...

"Geri getirmem diye mi korkuyorsun yoksa?

"Aşk olsun yani! Olur mu öyle şey canım? Hem... Niye kendin gelip dergileri bizde okumuyorsun ki?

"Nasıl olur bu? "Gideriz bize, sen dergilere bakarsın, ben derslerime. Beğendiklerinden bir dergi alıp gidersin. Sonra onu getirip başkasını alır, böylelikle hepsini okumuş olursun. Düşünüyor, omuzlarını kaldırıp indiriyor, karar veremiyor. "Haydi şerefe! "Haydi şerefe! Yudumları birer birer tekerleyerek sohbeti sürdürüyoruz. Benim şişem yarıyı geçmiş olmasına rağmen kızınki daha yarı bile olmamış. "Bana çok gelecek, birazını bari sana döksem. dedi. Bana da çok gelmeye başladı ama, "Dök satayım anasını! dedim.

Yarısını döktü. Biraları yudumlarken sık sık göz göze gelerek gülüşüyoruz. Nasıl olduysa bir ara kızın elini avucumda buldum. Yüzümüzdeki gülücükler silinmiş, ortam bir sessizliğe bürünmüştü.. Kızın eli bıldırcın yavrusu gibi yumuşacık ve sımsıcaktı. Hiç konuşmadan öylece dakikalarca durduk. Sessizliği o bozdu:

"Okulumu bitirip evlenirsem eşimden üç çocuk yapmamızı isteyeceğim. dedi. Haydaaa, işe bak şimdi! Nedense, ben telâşa kapılarak: "Olmaaaaz! diye dayattım. Onca çocuk bakılıp okutulabilir mi? Ben bir çocuk istiyorum. Kızın üstü başı gıcır gıcırdı. Bana gelince, sırtımdaki mont ise emanetti. Arkadaştan almıştım. Pantolonumun paça ağızları yıpranmış olsa da seneyi onunla tamamlamaya mahkûmdum. Ayakkabılarım da öyle. Sık sık boyatırsam seneyi çıkarabilirlerdi. Çoraplar delik deşikti ama ayakkabı içinde kim görecek çorabı. Kızın üst-başına bakılırsa annesinin ve babasının tek kızı olduğu anlaşılıyordu. Benim ise, benden başka köyde üç kardeşim daha vardı. Susmamız epey sürdü. Kadehlerimiz bitmek üzereydi. Tuttum ikisini de bitirdim. Kıza dönerek: "Gidiyoruz mu? diye sordum. "Nereye? "Bize dergilere bakmaya. "Gidelim o zaman.

Soğukkanlı olmam işe yaradı. Yoksa çoktan sıçrayarak ortada çifte atmaya başlamıştım. Dal kese, biraların parasını ödeyerek kavalyelik görevimi yerine getirince restorandan çıktık. Elimi tam kızın omzuna attım ki şehir saatinin o kocaman çanı çalmaya başladı: "Daaan, daaan, daaan!...

Haydaaa, şuna bak yahu! Kırk yılın başı elimize bir piliç geçirdik, kalkıp bütün dünyaya duyuracak. Dur bakalım, daha ortada ne fol var ne yumurta. Tam on dört defa vurdu. Amaaan, isterse yirmi dört defa vursun. Elim yine attım pilicin omzunda. Gidiyoruz. Yüklü miktarda bayram harçlığı çapmış çocuklar gibi sevinçliyiz. Avucunda kart bir güvercin tutan, asık suratlı bir parti büyüğümüzün anıtı önünden geçiyoruz, imrendire imrendire. İnşallah bir terslik olmadan kafese ulaşırız. Yüreklerimizde ılık bir devinin, yüzlerimizde tarifsiz bir heyecan. Emin adımlarla ilerliyoruz. Şunun şurasında yüz elli adımlık bir yolumuz kaldı.. Kafese ulaştık mı ötesi kolay. Hay Allah kahretsin! Allah Dede şaka yapıyor olacak. Birden bire süzgeçli kovasını tutmasın mı üstümüze! Yukarıya bakıyorum, göğün yüzü kapkara olmuş. Ne şakası? Birden oluktan dökülür gibi yağmur yağmaya başladı. El ele tutunarak bir saçağın altına sığınıyoruz. Kızcağız üşümüş, tir tir titreyerek, benim gölgeme sığınmaya çalışıyor. Hemen montun fermuarını çözerek onu bağrıma basıyorum ve montun etekleriyle karışık onu sarıp sarmalıyorum. Belli ki o da bunu bekliyormuş. Sokulgan bir kedi yumuşaklığı ile kucağıma yumuldu. Böylelikle tamamen sarılmış bulunuyorduk. Hem de dört yandan; bir yanımızda duvar, öbür yanımızda üstü örtülü bir kamyon, sağımız solumuz deli gibi yağan yağmur. Ne kadar sarılı kaldığımızdan haberimiz yoktu. Alay edercesine yükselen bir ses bizi kendimize getirdi. Getirmedi, az kalsın aklımızı başımızdan alıp götürecekti. Biz duygu alış-verişinde bulunurken, un kamyonu olduğu anlaşılan brandalı kamyon, ununu ekmek fırınına boşaltıp gitmiş. İkimiz kabak gibi ortada kalıvermişiz. Kuyrukta ekmek bekleyenlerin arasından aynı ses yeniden: "Yeter be bacanak, birazını da eve bırak. diye haykırmasaydı, biz hala orada sarılı duracaktık. El ele tutunarak, Arnavut kaldırımından yukarıya doğru bastık koşuyu. Yağmur dinmiş, hava açmaya başlamıştı. Ihlamur ağaçlarının altından yürürken iki defa ıslandığımızın farkına bile değildik. Mutluluktan uçuyoruz. Bir an önce kafese ulaşmak için yüreklerimiz tup tup atıyordu.. Piliç birden durdu. Yüzünde ciddi bir kararlılık vardı. Kestirip attı:

"Ben üç çocuğumuzun olmasını isterim! Hah, bir bu eksikti İş mi bu şimdi? Hesap ver bakalım şimdi. Daha ortada fol yok yumurta yok. Ellerimi belime koyarak iki yanıma bakındım. Ortalık bomboştu. Düşündüm. Kırk yılda bir kadın lafı dinlemek var, demişler. Dünyanın en kazak erkeği ben miyim be? "Tamam ulan dedim. "Üç asla olmaz, ama hadi şunu iki yapalım. O da senin gül hatırın için. Aksi takdirde Brigitte Bardot gelsin, diz çöküp yalvarsın, üstüne bakarsam puşt olayım! Kızın yüzü gülüverdi.

"Ama bir şartım var! diye ekledim. "Neymiş o?

"Evlenince bana bağırıp çağırırsan, üstelik bunu başkalarının gözü önünde yaparsan, seni hemen boşarım, bilmiş ol!

Anlaştık. El ele, kol kola, yanak yanağa verdik yürüyoruz. Kafese girmeden önce bir defa daha uyardım: "Bak dinle, içeriye girerken sakın ses çıkarmayasın. Ev sahibimiz nemrutun tekidir. Duyarsa her şey berbat eder. Tamam mı? "Tamam. "İçeriye girince solumayacağız bile! "Tamaam!

Nihayet kapıya dayandık. Ayakkabılarımızı çıkarıp elimize alıyoruz, ayak uçlarımıza basarak usulcacık kapıyı aralıyoruz ve hole dalıyoruuuz... Allah kahretsin! Aakkabımın biri yere düştü. Kız hemen telâşa kapıldı. Parmağını dudaklarına koyarak: "Şşşşştt!!! yaptı.

Üstüme kaynak sular döküldü sanki. Bana "şşt ha? Üstelik de evlenmeden önce. Kızmayayım mı! Bayramlık ağzımı açtığım gibi bastım takazayı: "O 'şşt' demek de ne oluyor? Daha nişanlı bile değilken. Sen bana ne hakla 'şşt' dersin ha?.. Kız başını omuzlarına gömmüş beni yatıştırmak için boyuna 'şşt' çekiyordu. Ama ok yaydan çıkmıştı bir kere. Mümkün mü beni durdurmak. "Beni uyarmak sana mı kaldı a korkak şey. Sen benim kim olduğumu biliyor musun? İçeriden gelen bir erkek sesi kanımızı dondurdu.. Bizim ev sahibinin sesi. Eyvah!..

Tam böğrümden şiddetli bir dürtme yedim. Yememle de, şahin sesi duymuş çayır faresi gibi ayağa fırlamışım. Oda arkadaşım sandalyeye oturmuş, elinde açık bir kitap, ağlayacak kadar hırslı bir yüz ifadesiyle bana bakıyordu. Benim kitabım ise yere düşmüştü. "N'oldu, yine rüya mı gördüm yoksa? diye sordum. Arkadaşım birden kükredi: "Yeter artık be kardeşim, yeter!

Anlaşıldığına göre yine haybeye kürek çekmiştik. Çünkü arkadaş durmuyordu:

"Yatakta yatarak ders mi okunurmuş? Kitabı eline alır almaz uyuduğun yetmiyor, sayıklarken benim de kafamı karıştırıyorsun. Şu sayıklamalı rüyalarını bari gece yarısından sonra görmeye bak yahu! İşe bak şimdi!..

Haydaaa, bu kilise kılıklı şehir saati yine başladı çalmaya: Daaan, daaan, daaan!.. Tam on beş defa. Bu koskoca tantana da niye acaba? Ortada ne fol var ne de yumurta . Üstelik piliç de gitti elden. İşte böyle. Öğrenci olmak da pek kolay değil. Her şey geldi üst üste. Yine tıkıla kaldık kafeste. Gençliğin verdiği ümit kırıntılarıyla gün geçiriyorduk. Günlerin keyfi ise yerindeydi. Bizimle dalga geçer gibi, geçiyorlardı aheste aheste.

ŞAYET SEN MÜSLÜMANSAN

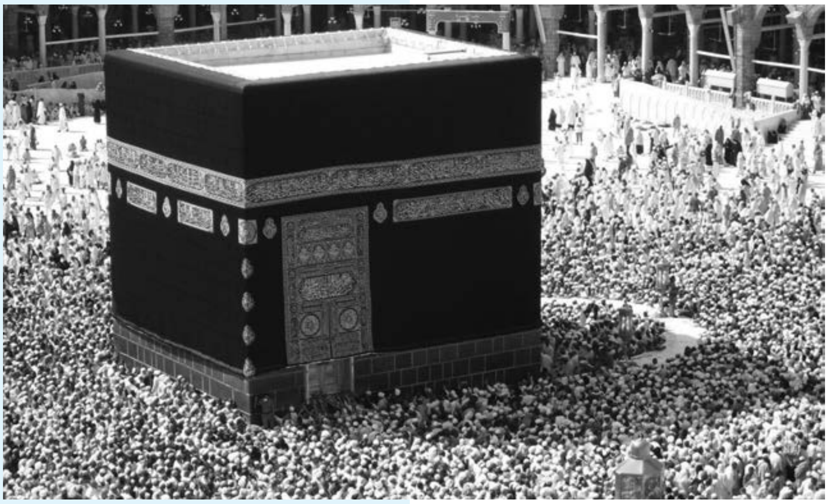

BEN Müslümanım diyorsan asla yalan söylemeyeceksin. Çünkü Müslüman yalan söylemez.

Müslümanım diyorsan kimseye iftira etmeyeceksin. Müslüman iftira etmez.

Kesinlikle gıybet etmeyeceksin, Müslüman gıybet etmez.

Başkalarının gizli ayıp, kusur ve günahlarını araştırmayacaksın; gizli kameralar, böcekler, mikrofonlar yerleştirmeyeceksin, Müslüman tecessüs etmez.

Müslüman isen gurur, kibir sergilemeyeceksin, kendini beğenmeyeceksin, megalo manyaklık yapmayacaksın, şöhret delisi olmayacaksın.

Ben Müslümanım mı diyorsun, haram yemeyeceksin, bırak haramı, şüpheli şeylerden bile uzak duracaksın.

Sen Müslüman mısın, o halde düşmanların ve karşıtların bile senin arkandan, bu adam direk gibi doğrudur, kendisine güvenilir diyecekler.

Sen Müslüman mısın, o halde soytarılık, şaklabanlık, hafif meşreplik, hokkabazlık, üç kağıtçılık yapmayacaksın.

Müslüman mısın, o halde yağcılık yalakalık dalkavukluk şakşakçılık yapamazsın.

Müslümanım mı diyorsun, gayri müslim komşuların bile senin için melek gibi adam demelidir.

Müslüman isen, ne futbol, ne parti ne tarikat ve cemaat holiganlığı yapamayacağını iyi bil, aklına koy.

Müslümansan doğru dürüst ahlaklı faziletli olmaya mecbursun.

Efendi, edebiyatı bırak, laf Müslümanı değil, hal Müslümanı olmaya bak.

Müslüman uçmayanı uçurmaz.

Müslüman o kimsedir ki, onun elinden ve dilinden insanlar selamette olur.

Müslüman açık veya gizli şirke bulaşmaz, parayı put edinen, mala ve zenginliğe âşık olan kişi nasıl bir Müslümandır?

Müslüman güneş gibidir, aydınlıktır, karanlık Müslümanın sadece adı Müslümandır.

Âdil ve insaflı değilsen Müslümanım diye konuşup durma, kapat o menhus çeneni.

Müslümanlık diye vır vır edip durma, ezan okununca buyur namaza.

Müslüman hesabını kitabını iyi bilir, parasının malının ürününün zekatını ve öşrünü Kur'ana Sünnete Şeriata fıkha uygun şekilde verir.

Müslüman mısın, nafile ibadetlerinin reklamını yapamazsın, ben dün gece teheccüde kalktım, ben umrede şöyle safalar sürdüm, hurmalar yedim, Zemzem içtim, Zam Zam Tower'den Kabeye yukarıdan baktım edebiyatı yapamazsın.

Müslümansan eğer, tarikat çığırtkanlığı yapamazsın.

Müslümansan, Müslüman kardeşlerin ölürken, ezilirken, sürünürken, ağlarken, açken, çıplakken, sefilken sen keyf içinde yaşayamazsın.

Müslümansan fitne fesat tefrika çıkartmazsın.

Diplomalı okur yazar Müslümansan cahil olmaya cahil kalmaya hakkın yoktur.

Müslümansan, bin yıllık islamî Kur'anî yazını öğrenmeye, bilmeye mecbursun.

Müslüman isen ya göründüğün gibi olacaksın, ya olduğun gibi görüneceksin. Dışın yeşil ise için de yeşil olacak. Karpuz gibi, dışı yeşil, içi kızıl olma şansına sahip değilsin.

Efendi efendi efendi!.. Bana bak, Müslümanlık mâlik olmak dini değil, olmak dinidir. Mü'min ol, müslim ol, insan ol, adam ol, alim ol, cahil olma, ahlaklı ve faziletli ol, bilge ol, ahmak ve bön olma, firasetli ol, musalli ol, muhlis ol, muslih ol, mâruf ile âmir ol, münkerden nehy edici ol, mücahid fi sebilillah ol.

İSLÂM İLMİ, İSLÂM ÜNLÜLERİ SİLSİLESİDİR

Tabii ki, onların sayısı az sayılmaz. İlginç yaşantıları gözlerden kaçmadığı gibi hayat süreleri de iyilikler hâzinesi olmuştur. İnsanoğlu, diliyle öğüt verene değil, davranış ve iyi hareketleriyle örnek olana uymalıdır. Gündüz, kandilini hazırlamayan, gece karanlığını kabul etmiş demektir. Çoğu zaman doğru sarsılır ama yıkılmaz. Danışan dağı aşmış, danışmayan düz yolda kalmış. Ancak içinden aydınlanan dışından ışık verir. Hepimizin hayatında kapanmayan tek yara vicdan yarasıdır. Önemli olan hepimiz, bilhassa aydın kişiler, önce kendimizi okumaya çalışalım. Hz. Ali ne güzel söylemiş: "İki şey aklı ve tedbiri bozar: Biri, acele etmek, diğeri de olmayacak şeyi istemek!"

Dehalar hiç bir zafere çiçekli yollardan gitmemişlerdir. Sevgili peygamberimizin çok değerli sözlerinden biri şöyledir: "Hayatınızda hiç bir şeyden korkmayınız. Yalnız her şeyi lâzım geldiği gibi anlamaya çalışınız!" Asırlar boyu yüce dinimiz bizlere gerçek bir rehber olmuş, hep en doğru yollara sevk etmiştir.

Peygamberler, devrin imamları, anılmış evliyalar, âlimler ve hattâ örnek olarak alelâde kişiler dahi tarihte yer yapmışlardır. Hanefi, Şafi, Hanbeli ve Maliki mezheplerine mensup dini liderler hiç eksik olmamıştır. Hal böyle olduğu için yüzyıllar boyu dinimiz ayakta kalmayı başarmıştır. Sultanlar, padişahlar, ünlü komutanlar doğruyu bu yolla bulmaya çalışmışlardır. Manevi gücün din olduğunu görmüşler, dinin gösterdiği yol üzere devlete, millete ve insanlığa faydalı olmaya çalışmışlardır. Tarih boyunca insanlığa huzurlu devirler yaşatmış olan Emeviler, Abbasiler, Selçuklular, Gazneliler, Babürlüler, Osmanlılar ve daha birçok İslâm devleti sultanları hep bu dinin rehberliğinde hizmete devam etmişlerdir.

İslâm büyüklerinden birinin İmamı Azam Ebu Hanife olduğu bilinmektedir. Onun öğrettiği ve iyi yetiştirdiği talebelerinden, biri de anılmış velilerden Yakub bin İbrahimdir. Ebu Yusuf künyesidir. (731 senesi Kufe'de doğuyor, 798'de Bağdat'ta vefat ediyor.)

İmamı Azam Hanefinin fıkhını ve mezhebini

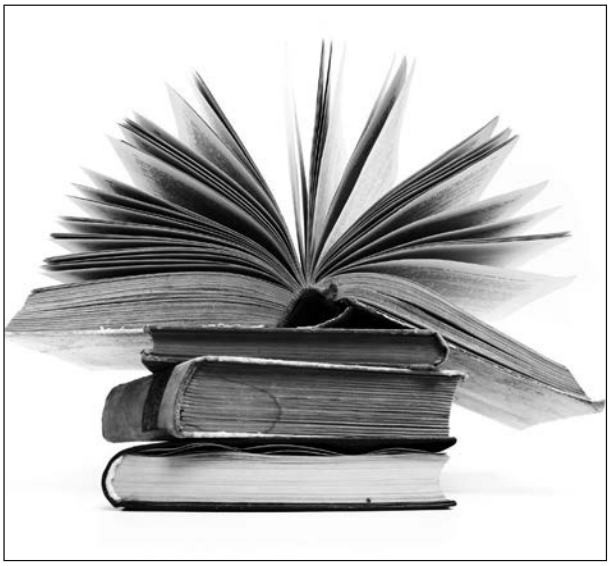

yayan talebelerin başında gelir. Bu hususta ilk kitap yazan da odur. Bir gün Ebu Yusuf hazretleri çok hasta olur. Birisi İmam Hanifeye giderek: Yusufun öldüğünü söyler. İmam Ebu Hanife: "O, ölmedi!" buyurur. "Neden ölmedi?" sorusuna şöyle cevap verir: "İlme çok hizmet etti, meyvelerini hoplamadan ölemez!"

Ebu Yusuf hazretleri olgunluk, ahlâk güzelliği ve insanlar üzerindeki itibarı artınca hocası Ebu Hanife hazretleri ona şu vasiyet ve tavsiyelerde bulunur:

"Ey, Yusuf, sultana saygı göster, Mevkiine hürmet et. Huzurun da yalan söylemekten sakın. Her Müslüman kardeşinin ve sultanının kıymetini bilen ol. Halk önünde ne olsa konuşma. Sultanın dostları ve taraftarı olanlarla buluşma. Tüccarlarla da konuşma, seni satın alırlar. Çarşı pazara çok çıkma. Yol ağzında fazla oturma. Atlas ve ipekten elbiseler giyme, çünkü bunların hepsi insanı ahmaklığa, gevşekliğe götürür. Yabancı kadınlarla yalnızken konuşma. Aileyi, geçimini sağlayabileceğin zaman evlen. Tahsille evlilik bir arada yürümez. Her durumda Allahtan kork. Fenalıklardan korun. Emanetleri koru. Herkese değer ver ve kimseyi küçümseme. Ziyaret et ve ziyaretçi kabul et. Kazançsız on sene de kalsan ilim öğrenmekten yüz çevirme. Her zaman ve her

yerde Allahü Tealâyı sıkça an! Dünyaya ve dünyalığına güvenme. Ölümü hatırından çıkarma. Cimrilikten kaçın, cömert ol. Zalimlerden uzak dur!»

...Adamın biri, bir oğlu olsun diye Allaha yalvardı, dua etti. "Eğer oğlum olursa, dört karış boynuzlu bir koç keseceğim!" diye adak adadı. Çocuk doğdu, ama kolay kolay dört karış boynuzlu koç bulamadı. Bazı kimseler ona: "Bu işi sadece Ebu Yusuf hazretleri çözer!" dediler. Adamcağız zengin, hali vakti yerinde, Ebu Yusuf hazretlerine koştu. Ebu Yusuf hazretleri ona: "Bir şartım olacak. Eğer razı gelirsen, meseleyi çözmeye çalışırız!" dedi. Adamcağız razı geldi. "Git, memleketin fakir çocuklarına dört mektep ve dör dükkân yaptır, müşkülün hallolunur!" dedi. Adam koç aramaya devam etti, fakat kolay kolay böyle bir koç bulamadılar. Adam acele ettiği için: "Bu icraat uzun sürer!" deyince Ebu Yusuf hazretleri

"Tamam, dedi. O vakit o yapacağın mekteplerin parasını bankaya yatır, yine yardımcı olurum" dedi. Talebelerden biri böylece bir koç buldu ve adamın gözü önünde koçun boynuzlarını karışladı. Tam dört karıştılar. Ebu Yusuf hazretleri adama: "Karışın küçük veya büyük olacağını söylememiştin değil mi? Çocuk karışı da olsa, adadığın geçerlidir. Ben de bu hususa dayanarak fetva verdim!" buyurdu. Mesele de böylece çözüldü.

Ebu Yusuf hazretlerinden daha pek çok örnekler vermek mümkün. Başka anılmış evliyalar da var. Hepsinin ayrı bir güzelliği ve anlayışı var. İnsan, aklı ve güzel ahlâkıyla insandır. Güzel söz sadakadır. İnsanlara yapılacak en büyük iyilik onlara akıllarını kullanmayı öğretmektir. İnsan, akılla pir olur, saçı sakalı ağırmakla değil. Akıl noksanlığı iki türlü olur: Biri, delilikten, öbürü cahillikten. Cahil kimdir? Kalp insanların çoğu cahildir. Cahil dayakla uslanmaz, nasihatlardan payını almaz.

Gençlerini doğru dürüst kitaplarla beslemeyen milletlerin sonu acıdır. Hakikatlere sade bir yoldan gidilir, fakat ondan uzaklaştıran yollar binlercedir. Yüzünü güneşe dönen insanlar gölge görmezler. Cesaret, insanı zafere; kararsızlık tehlikeye, korkaklık ise ölüme götürür.

Bütün iyiliklerin çeşitleri ibadetin yarısıdır. Diğer yarısı Allaha duadır. Allahı unuttuğumuz zaman devreye şeytan girer. Bir memlekette ayaklar baş olursa, başlar ayaklar altında kahrolur. En samimi, barışçı yollardan buna müsaade etmemeliyiz. Hayattan zamansız ve emeksiz bir şey ummamalıyız, vermez. Namık Kemalden çok anlamlı bir cümle okuyalım: "Usanmaz kendini insan bilenler halkına hizmetten!" der. Bir eseri yalnız yazan değil, okuyan da keşfeder!

Pratisyen doktor
Hacı Ebazer YUSUF
Tıkaç - Kaolinovo

BÜYÜK ZULÜM: ŞİRK

2. sayfadan devam ediyor

Dolayısıyla bu özellikleri onlara vermekle zulmeden insan, asıl makam olan Allah'a değil de bu sahte ilahlara kulluk etmek suretiyle, hak eden zâta ibadeti yapmayarak da zulmetmiş olmaktadır. Şirkin büyük zulüm olmasını sağlayan ikinci husus müşrik kişinin kendisini özellikle uhrevî bir zarara uğratmasıdır. Allah, Ğanî ve Samed isimleriyle de bildiğimiz gibi hiçbir şeye muhtaç olmayan, hiçbir fayda elde etmeyen ve herhangi bir zarara uğraması imkânsız olan bir varlıktır. Dolayısıyla kulun iman, taat ve ibadetleriyle hâsıl edeceği fayda veya inkâr ve isyanından doğan zarar Allah'a değil kendisine yöneliktir. Bu yüzden şirk koşmak suretiyle yaptığı zulmün muhatabı gerçekte kendisidir. Allah Teâlâ, ***"Şüphe yok ki Allah kendisine ortak koşulmasını affetmez. Bunun dışında dilediği kimselerin günahını bağışlar"*** (Nisa, 4/48) ve ***"Kim Allah'a ortak koşarsa, şüphesiz ki Allah ona Cennet'i haram kılmıştır ve onun varacağı yer Ateş'tir"*** (Mâide, 5/72) ifadeleriyle, müşrik kişinin asla bağışlanmayacağını pekiştirilmiş bir üslupla bildirmektedir. İnsanın, şirk koşmak suretiyle, affedilme ihtimali ve ümidi olmaksızın ebedi hayatını "sürekli azab" olarak tercih etmesi, elbette ki kendine yapacağı en büyük kötülüktür.

İslâm dininin belirttiği esaslar çerçevesinde Allah'a iman etmiş bir mümin, bu sayede varlık âleminde kendi kişiliğinin hakkını bilişsel düzeyde anlamış olur ve kimliğini o şekilde tanımlar ve bu farkındalıkla, "mahlûkatın en şereflisi" ve "Allah'ın yeryüzündeki halifesi" olma özelliklerinin gereğini yapabilir. Müşrik insan ise, artık sahip olması gereken gerçek kimliğini zayi etmiş, kendinde ve kâinatta her düzeyde adaleti kaybetmiş, bilinçsiz veya sahte bilinçli bir nesne konumuna düşmüştür. Müşrik insanın varlığını kaybedip hiçliğe doğru sürüklenişini şu âyet-i kerîme gayet beliğ bir şekilde ortaya koymaktadır: ***"Kim Allah'a ortak koşarsa, sanki gökyüzünden yere çakılmış da bir kuş onu kapmış veya rüzgâr onu uzak bir yere sürükleyip atmış gibi olur"*** (Hacc, 22/31)

HZ. ÂİŞE (R. ANHÂ)

3. sayfadan devam ediyor

Hz. Âişe, fesahat ve belağatıyla da ünlü bir hatîb olduğu için konuşması insanlara çok tesir ederdi. Babasının vefatı üzerine kabri başında yaptığı duâ, Cemel Vak'ası'ndaki hutbesi ve bazı mektupları onun edebî kabiliyetini gösteren şaheser örneklerdir. Ayrıca Arap tarihi, ensâb ilmi, câhiliye çağının sosyal durumu, örf ve âdetleri hakkında geniş bilgi sahibiydi. Şiir ve edebiyat ile tarih ve ensâbı, bu konularda ihtisas derecesinde bilgi sahibi olan babasından öğrenmişti. Ahlak ve davranışlarında olduğu gibi ilme merakı bakımından da babasına benzemişti.

Hz. Âişe, küçük yaşından itibaren Kur'ân-ı Kerim'i ezberlemeye başlamış ve ayetlerin kıraat tarzını iyice öğrenmişti. Bilhassa Medine'de nazil olan ayetlerin nüzûl sebeplerini, delaletlerini, tahlil ve değerlendirilmelerini ve her ayetle nasıl istidlâl edilip ahkâm çıkarılacağını çok iyi bilirdi. Sünneti de çok iyi anlamış olan Hz. Âişe, hadislerden istinbat ve kıyas suretiyle yeni hükümler çıkarırdı. Onun içtihat ve fetvaları kendisinin bir fakih ve müçtehid olarak kabul edilmesini sağladı.

Hz. Âişe, bu derin ilmini kendisiyle birlikte mezara götürmedi, götüremezdi de zaten. Bildiklerinin ve öğrendiklerinin hepsini talebelerine öğretti. Onları iyice yetiştirdi; ondan sonra bu dünyadan ayrılıp gitti. Hz. Peygamberden devraldığı mirası öğrencilerine devrederek gönül rahatlığı içinde ayrıldı bu dünyadan.

Hz. Âişe, farklı ilimlerdeki derinliği kadar, bu ilimleri başkalarına aktarma konusunda da bambaşka bir özelliğe de sahipti. Yetiştirip terbiye edeceği bir çocuğu yoktu; ancak o, herkesin annesiydi ve bu yönüyle de nerede bir yetim veya elinden tutulması gereken bir beyin varsa onu bulur ve gelecek adına topluma faydalı birer nesil haline getirmenin mücadelesini verirdi. Onların sadece maddî ihtiyaçlarını karşılamakla kalmaz, aynı zamanda onları birer ilim dağarcığı haline getirirdi. O günlerde Medine ilim adına İslam dünyasının Kâbe'si gibiydi. İlim ve marifet arayışındaki hemen herkesin yönelip kapısını aşındırdığı bu şehrin başmuallimi, şüphesiz Hz. Âişe validemizdi. Hatta denilebilir ki o, sadece Medine'de ders vermiyordu; her yıl hac vazifesi için geldiği Mekke'de Nur dağı ile Sebir dağı arasında kendisine bir çadır kurdurur ve bu çadırda ilim âşıklarının gönüllerini ve dağarcıklarını doldururdu.

Hz. Âişe'den ilim öğrenenlerin başında iki yeğeni (ablası Esma'nın iki oğlu) Abdullah ve Urve gelir. Daha sonra üvey kardeşi Muhammed'in oğlu Kasım gelir. Ayrıca Hz. Ömer'in oğlu Abdullah, Ebû Hureyre, Ebû Musa el-Eş'arî, Hz. Abbas'ın oğlu Abdullah ve daha başka sahabîler onun ilminden yararlanmışlardır. Tabiûn neslinin önde gelenleri de Hz. Âişe'nin ilminden istifade ettiler. Yukarıda adları geçen Urve ve Kasım'ın da dâhil olduğu yüz elliye yakın tâbiûn, bu tatlı su kaynağından doya doya su içtiler.

Hz. Âişe annemizin medresesi sadece erkeklere açık değildi; hanımlar da ondan yararlanırlardı. Başta üvey kız kardeşi Ümmü Gülsüm ve daha nice hanımlar ondan istifade ettiler. O, kendisinden küçük olan üvey kardeşlerini ve yeğenlerini çok iyi yetiştirdi. Onlar da Hz. Âişe'den aldıkları bu ilmi kendilerinden sonraki nesillere aktardılar.

Saygıdeğer okuyucularım!

Benim bu yazımı okuyan sizlerin evinde, zannediyorum ki Kur'ân Kursu'na, İmam-Hatip Lisesi'ne veyahut da İlahiyat Fakültesi'ne giden bir kız öğrenci muhakkak vardır. Belki de bunları beğenmeyip cemaatlere, özel ders halkalarına katılan kızlarınız, gelinleriniz veya hanımlarınız vardır. Ben bu yazıyı işte bunlar için yazdım. Bu kızlarımız ve bu hanımlarımız Hz. Âişe annemiz gibi olmaya ne zaman başlayacaklar. Ne zaman bu işin önemini kavrayacaklar. Resmî Kur'ân kurslarında görev alan kızlarımızın ve bayanlarımızın şeytanın kendilerini içine yuvarladığı havadan yanlarına yaklaşılmıyor. Hepsi olmasa bile bir kısmı giyimleri, kuşamları ve davranışları ile bu göreve layık olmadıklarını gösteriyorlar. Kendileri için çizilen resmî dairenin dışına çıkmıyorlar ve çıkamıyorlar. O resmî dairenin içini doldursalar ona da razı olacağız ama bu da yok maalesef. Resmî görev almayıp çeşitli cemaat ve vakıflarda ders alan ve ders veren Müslüman hanımlar da bulundukları çevrenin dışına çıkamıyorlar. Sosyal hayatın dışında ve kendi fildişi kulelerinde ahkâm kesiyorlar. Her iki tarafta gayret eden hanımların bu gayretleri ülkemizde ciddî bir değişikliğe sebep olmuyorsa ve üstelik Müslüman hanımların zemininde sosyeteye doğru bir kayma varsa, biz boşuna kürek çekiyoruz demektir. Ben bu vesileyle Müslüman hanımlara, Hz. Âişe'nin hayatını yeni baştan bir daha okumalarını ve okuduklarını hayatlarına uygulamalarını tavsiye ediyorum. Bu asırda her Müslüman hanımın evi Hz. Âişe'nin evi gibi bir medrese olmalıdır. Hz. Âişe'yi örnek alan Müslüman hoca hanımlar, kendi evlerinde kendi yakınlarını yetiştirmelidirler. Yani evlerimiz birer mektep ve medrese olmalıdır.

Saygıdeğer okuyucularım!

Evleriniz birer mektep ve medrese ise düşmanın hile ve desiselerinden korkmayın; onların hepsi boşa çıkar. Evlerinizi ihmal ettiyseniz işte o zaman oturun ağlayın!

HAYAT ÇÎFT KANATLIDIR

Ahmed Hasan BAHADIR

Hiç şüphesiz İslâm -hidâyetinden bu yana ve ilânihâye- kâinatın özü olan inşam olgunluğa ulaştırmayı, ilim ve fazilet sahibi yapmayı hedeflemektedir. Bunu gerçekleştirirken tek yönlü değil de, onun hem ruhsal hem de bedensel yönünü göz önünde bulundurur. Böylece, ruhu inanç ve ilimle, bedeni hayır ve hasenada, durmadan kötülükleri emreden nefsi de büyük bir gayrede terbiye eder, kıvama getirir.

Hayır ve güzellik, ilim ve hikmet, çalışmak ve araştırmak, ahlâk ve erdemlilik, sevgi ve saygı, aşk ve muhabbet kişinin doğuştan getirdiği insânî özellikleridir. En güzel bir biçimde yaratılan insanın özel yapısına bu hasleder yakışır elbette. Diğer taraftan inkâr ve isyan, kötülük ve çirkinlik, cehalet ve atâlet, saldırı ve zulüm, yokluk ve sefalet, kin ve düşmanlık ise insanın özel yaratıhşh konumuna ters düşer ve onun İlâhî menşeli insânî kisvesini ayaklar altına alır.

Dünya tarihinin muhtelif dönemlerinde, insanın varoluş gayesine ters işleri zorla, baskıyla onun karakterine yerleştirmek için yapılan asimilasyon çahşmalan hep akâmete uğramış, kültürlerin çökmesine ve nesillerin yozlaşmasına sebep olmuştur. Ancak insanı insan yapan değerleri koruyup yaşatmaya yönelik çabalar ise nice dirilişlere öncülük etmiştir. O halde eğitim, insanın fıtratını, benliğini, aradığı huzura ulaştıracak çift şeritli anlamlı bir yol olmalıdır.

Allah'ın yarattığı kâinatta hiçbir varlık ve oluşum dengesizliği kabul etmez. Kur'ân-ı Kerîm'de de bu denge olayına vurgu yapılmaktadır. Dolayısıyla denge, herşeyin ve bütün işlerin kendi çapında ölçülü ve normal seyretmesidir. Günümüz seküler toplumunda olduğu gibi, dünya ve ahiret birbirinden soyutlandığında, yani hayat ikiye bölündüğünde, insanın dengesizleştiği ve iki farklı ahlâkın gündeme geldiği gözlemlenir. Dünyevî işler kendi ekseninde yürürken uhrevî olan da sanki insana hitap etmiyormuşçasına kendine bambaşka bir seyir çizer. Neticede de tek yönlü bilgi, gayr-i meşru yollar ve kontrolsüz güçlerin yıkıcılığı insan için buhranlı bir ortamı doğurur. Bugün bilim ve teknolojinin sağladığı faydalar bir yana, yaptığı rûhî tahribatların arkasında böylesine bir "dünya-ahiret ayınmı" hatta âhiretin -hâşâ- yok sayılması yatmaktadır.

Yalnız ahireti yok saymayı veya umursamamayı yanlarına kâr kalacak zannedenlere Peygamber Efendimiz (s.a.v)'in kıyâmet günü: "Ey Rabbim! Kavmim bu Kur'ân'ı büsbütün terk etti." (Furkan, 30) şeklindeki acı şikâyetini hatırlatmakta fayda var. Hiç şüphesiz bu şikâyetin içinde yer aldıktan sonra, ömür de boş, ahiret kazancından nasipsiz tek taraflı ilim de. Ancak "Kıyâmet günü Kur'ân kime şefaat ederse, o kişi kurtulur..." (Müslim) müjdesine nâil olanlar, müstesnadır.

Çift kanat denilince...

Sadece ahiret için değil, yaşadığımız her an, her sahada, her meslekte, herkese lâzım.

Elbette ki;

İyi doktor olmak farklıdır, fakat vicdan ve sorumluluk şartıyla. Varlıklı olmak hiç kötü değildir, ancak cömertlik şartıyla. Hocaefendi olmak ne âlâ, ama şuur ve gayret şartıyla. Tüccar olmak caziptir, dürüstlük şartıyla. İdareci olmak fena değildir, adâlet şartıyla. İbadet ehli olmak hoştur, takvâ şartıyla. Alim olmak ne güzeldir, irfan şartıyla. Dost olmak ayrıcalıklıdır, tatlılarla beraber acıları da paylaşmak şartıyla. Hakikati yazmak, konuşmak elzemdir, yaşamak ve yaşatmak şartıyla. Ramazanlar, bayramlar pek güzel ve özeldir, garipleri, yetimleri ve yıkık gönülleri sevindirmek şartıyla. Tebessüm etmek kârlıdır, karamsarlara teselli olmak şartıyla. Güzel sıfatlı her şey güzeldir, tabiî ki başkalarına yansıtmak şartıyla...

Bütün bu şartları gerçekleştirmenin başlıca şartı da, iki yönlü, çift kanatlı, bir diğer ifadeyle dünyevî ve uhrevî eğitimin dengeli yürütülmesidir. Dinimizin tesis ettiği mükemmel dengede dinî ilimlerle müsbet bilimler arasında kuvvetli bir bağ bulunur.

Haliyle iyi bir mümin, dünya ile ahiret arasında aklî ve amelî bağlantı kurabilen, nefisle ruhunu bütünleştiren insandır. Aslında izaha bile gerek yok; ilim, fert ve topluma faydalı olduğu ölçüde kıymetlidir. Peygamber Efendimiz (s.a.s) bu hakikati ferman buyururlarken:

"Faydası olmayan ilimden Allah'a sığınırım." diyerek dua etmişlerdir.

Bu hadis-i şeriften aldığımız ilhamla başta kendi nefsimizde, hem içinde bulunduğumuz toplum bazında ve nihayet bütün bir insanlık düzeyinde etraflıca tefekkür etmeliyiz. İman cevheri ve ahlâk öğretisinden mahrum bir ilim adamının ve eğitimcinin uğraşısı ne olursa olsun, sahip olduğu bilginin kendisine kısmen yararlı, fakat başkalarına faydalı olup olmayacağı şüphe götürür.

Neticede dünya ve ahiret eğitiminin dengeli yürütülmesi adeta iki kanat gibi değil midir?. Biri olmayınca diğeri tek başına yeterli ve faydalı değildir.

Unutmayalım! Bizi bizden iyi bilen Yüce Mevlâ son çağrısı Kur'ân'da, dünya ve ahireti hep bir arada zikreder, sadece dünya demez. Vardır bir hikmeti herhalde...

ПРОТЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ

Висшия мюсюлмански съвет на Мюсюлманско изповедание в Република България в подкрепа на мирния протест на мюсюлманската общност от Карлово в защита на "Куршум джамия"

Ние, представителите на българските граждани, изповядващи исляма, подкрепяме мирния протест на събратята ни от Карлово в защита на "Куршум джамия".

Остро осъждаме нелегитимните и антидемократични усилия на представителите на местната власт да подменят предназначението на "Куршум джамия", като изфабрикуват артефакти позволяващи им да легитимират своите користни амбиции.

Този акт на местната власт в лицето на своите ръководни органи е откровен ислямофобски порив целящ да превърнат джамията в музей, а също така и недопустим дискриминационен подход, с който за пореден път грубо се провокира мюсюлманската общност в страната. Мултиплицирането на подобни случаи в различни населени места с единствен обект на поражение – мюсюлманските храмове, дълбоко наранява мюсюлманите в страната.

Перманентното поругаване на храмове и опитите тяхното предназначение да бъде подменено е ясен белег за антидемократичен и нерационален управленчески подход, припокриващ се с порядките от феодалния строй.

Случващото се с „Куршум джамия" в Карлово, „Караджа Паша джамия" в Гоце Делчев, „Байраклъ Джамия" в Самоков, „Фатих Мехмед джамия" в Кюстендил, „Макбул Ибрахим Паша джамия" в Разград, „Хамза Бей джамия" в Стара Загора, джамията на Михалоглу в Ихтиман поражда недоволство у мюсюлманската общност, което се разпалва с всеки следващ случай на антидемократично, ислямофобско и антагонистично поведение срещу общността и нейните светини.

В качеството си на централен колективен ръководен орган на Мюсюлманско изповедание, Висшият мюсюлмански съвет призовава властимащите да предприемат адекватни мерки, чрез които да се решават проблемите на мюсюлманската общност в страната, а не да се задълбочават.

Обръщаме се към всички културни дейци, радетели и пазители на културното наследство, да не бъдат инструмент за унищожението на една религиозно-културна светиня, услугвайки инфантилни амбиции.

Призоваваме всички, които отдават значение на човешките права и демократични и европейски ценности, независимо от политическите им възгледи, да подкрепят тази мирна инициатива в защита на фундаменталното човешко право.

ГОЛЕМИЯТ ГРЯХ
ШИРК

Д-р Синан ЙОГЕ

Главен и основен принцип на исляма е вярата в единния Аллах. Това означава да Го приемем такъв какъвто Си е в действителността и характеристиките си, да знаем, че е един и неповторим. Всички останали принципи и схващания относно вярата се изграждат именно върху този принцип и едва тогава придобиват смисъл. Ето защо усилията и обединяващия принцип на всички пейгамбери са насочени не толкова върху факта, че Той съществува, а, че Той е един. Ширкът от своя страна представлява отрицание на единобожието и да се твърди, че вредом с Него съществуват и други божества с Неговото величие и могъщество. Освен това всяко твърдение, че има други сили, които могат да се премерят с Него също така представляват ширк.

Хз. Локман, когато възпитавал сина си е повелявал той никога в живота си да не признава други божества равносилни на Аллах.»И рече Локман на сина си поучавайки го: «О, сине вой, не съдружавай с Аллах». (Локман, 13) В този айет ширка се характеризира като «голям грях». Всъщност всички грехове независимо дали са малки или големи представляват гнет. Иначе няма смисъл ширка да се именува като голям грях. А гнет означава да се измести нещото от истинското му значение. В терминологията «гнета» се възприема като напускане на истината и признаване на суеверието или прекрачване на границите на чуждия имот.

Пояснявайки защо ширка се характеризира като голям грях Раази заявява следното: «Факта, че ширка (многобожието или идолопоклонството) се възприема като грях следва от вярата заявена в израза: «И Ние почетохме синовете на Адем» (ел-Исра, 70) чрез който се повелява да не се прекланя пред обикновените неща или пък да застане извън пътя на Аллах или на Неговите повели. А причината поради която този грях или гнет се характеризира като «голям» е заради факта, че някои хора насочват тези действия в неуместни насоки и места, които пък от своя страна не са предмет на нашето твърдение.

Ако някой вземе стоката на даден човек и даде на друг, то той извършва гнет, защото спомага стоката на първия да премине в ръцете на друг човик. А ширка е именно приписването но божествеността на нещо друго извън Аллах, тъй като тези, които са извън Него никога и в никакъв случай не могат да се смятат за божества.

Според твърденията на учените от школата на Мутезиле гнет се нарича всяко нещо, което не съдържа някаква полза или не съдейст ва за премахването на каквото и да е зло. Бунтуващият се човек вреди или на себе си или на други. Макар ширка да не нанася вреди един на друг, то поради факта, че извършителят на ширка непрестанно угнетява себе си се именува като «голям грях».

продължава на 13 стр.

ХЗ. АИШЕ И НЕЙНИТЕ УЧЕНИЦИ

Проф. д-р Мустафа АГЪРМАН

Хз. Аише се явява дъщеря на Хз. Ебу Бекир и Юммю Руман. Тя се сгоди с Хз. Пейгамбера ни в Мекка преди Преселението, а сватбата им се състоя след Преселението в Медина. Когато се пресели от Мекка в Медина тя, както и останалите преселници, не можа да свикне с климата и се разболя, но скоро се съвзе и оздравя.

Когато преселниците от Мекка не можаха да понесат климата на Медина и се разболяха, Хз. Пейгамбера ни се примоли пред Аллах с думите: «Аллах, мой! Направи да обикнем Медина както обичахме Мекка, дори повече. Направи този край рай на здравето и нека всичко, което се мери да се увеличава. След това отнеми тази болест и я прехвърли към Джухфе». /Бухари/

Нима Аллах няма да изпълни желанието на най-любимия си раб, когато той ще Го помоли за нещо? Същата вечер Хз. Пейгамбера ни сънува сън. Разчорлена жена с тъмен цвят на косата излязла от Медина и поела към Джухфе. Това е било явно предзнаменование, че отсега нататък болестта ще напусне Медина и ще се засели в района на Джухфе. След това преселниците не са видели чак толкова горещини и не срещнали някакви проблеми свързани с Медина. Оттогава насетне Медина станала люлка на цивилизацията за енсара и мухаджирите. Благодарение молитвата на Хз. Пейгамбера ни Медина се превърнала в истинска родина на жителите й. След като Хз. Аише оздравяла, състояла се сватбата й, подир което тя се преместила в дома на Хз. Пейгамбера ни.

Хз. Аише дължи своето възпитание, израстване и оформяне като личност на бащиния си дом, но своето доузряване дължи на обитаването си видимо на Хз. Пейгамбера ни. Не й се родили деца. У арабите бе обичайно името на най-големия син на родителите да бъде възприето като фамилия. Когато тя му признала, че се чувства потискана от факта, че нямат такъв син, тогава Хз. Пейгамбера й дал фамилията на сина на сестра й Есма Абдуллах и тя се сдобила с фамилното име Юммю Абдуллех - майка на Абдуллах. Трябва да знаем, че Хз. Пейгамбера ни много я обичал. Той изпитвал удоволствие да бъде с нея, да беседва с нея по време на дългите нощни пътувания, да посещава с нея обществата, където са ги канели, да отговаря на нейните въпроси.

Хз. Аише притежавала силна памет и бистър ум и бързо възприемала всичко. Благодарение на дарбата й да се изразява ясно и красиво и усилията й да схваща онова, което Хз. Пейгамбера й говорел, и четяла от Корана заемала особено ценно място при него. Когато Хз. Пейгамбера й помогнал да доразвие тези си качества, образованието и възпитанието, което бе получила в бащиния си дом се развили още повече, доузрели и се задълбочили. Тя имала прекрасния навик и възможността да пита и да разбира онова, което не знаела, не можела да схване, да вникне в онези неща, които се явявали като различие между Корана и хадисите на Хз. Пейгамбера ни и да се консултира с него по тези въпроси.

Хз. Аише се изявявала не само с голяма си любов към Хз. Пейгамбера ни, но и с подчинението на повелите му. През нощите тя изпълнявала пропуснатите намази а през повечето си дни пазела

оръч. Не обичала да злослови по адрес на който и да било. Тя се задоволявала с малкото, което имала, била е скромна но същевременно великодушие щедра. Тя подкрепяла и защитавала сиротните и бедните деца, влагала много усилия за тяхното възпитание и израстване, след което ги оженвала.

Когато Хз. Пейгамбера ни починал, тя оглавила онези сахабии, които най-добре познавали Корана, най-добре разбирали и пазели сюннета на Хз. Пейгамбера ни, въпреки че била много млада. Наред с умението си съвършено да използва арабския език, тя отлично познавала и арабската поезия. Често подчертавала, че знаенето на арабската поезия спомага не само за разбирането на Корана, но и познаването на арабския език. Затова често им казвала: «Учете поезия на децата си, за да усетят сладостта на езика ни».

Тъй като Хз. Аише знаела ясно и точно да се изразява, нейните думи оказвали силно въздействие върху хората. Молитва, които произнесла над гроба на баща си при смъртта му, нейното хутбе при Джемел и някои нейни писма са образци, които показват нейната литературна дарба. Освен всичко това тя владеела много още неща относно историята на арабите, на родословията им, социалното положение в епохата на невежеството, за обичаите и традициите им. Тя бе усвоила от баща си, който като истински специалист владеел историята, литературата и науката за родословията. Освен по своето поведение и постъпки, също така и по своите интереси към науката и знанието, тя приличала на баща си.

Хз. Аише още от ранна възраст е започнала да наизустява Корана и начина на произнасянето на айетите. Тя много добре владеела поводите за низпослание особено на онези айети, които бяха получени в мединенския период, тяхното значение, разбора и оценяването им както и какви изводи и заключения да се правят от тях. Хз. Аише, която бе схванала много добре и сюннета, вадеше нови съждения от хадисите като ги тълкуваше поновому, благодарение на сравненията, които правеше. Нейните възгледи и фетви допринесоха за утвърждаването ѝ като солиден тълкувател и законовед.

Хз. Аише естествено не отнесе в гроба си онова свое дълбоко и обширно познание на религията. Тя предаде всичко това на своите ученици, обучи ги здраво, след което се прости с тоя свят. Тя предаде всичко онова, което бе получила от Хз. Пейгамбера ни на своите ученици и със задоволство се прости със света.

Вредом с дълбокото познаване на различните науки, Хз. Аише притежаваше и своеобразна дарба в преподаването на тези знания на други. Тя нямаше свои деца, които да ги възпита и да ги отгледа, но тя сеявяваше своеобразна майка на всички и където имаше някое сиротно дете или някой, който се нуждае да бъде поведен за ръка, те ги превръщаше в полезни за обществото хора, в името на бъдещето.

Тя не се задоволяваше само с посрещане на материалните им необходимости, а се опитваше да ги превърне в носители на наука и прогрес. В онези години Медина се беше превърнала в Кябе на ислямския свят, където се стичаха всички жадни за наука и знание.

Главен учител на този град, към който се насочвали всички жадни за наука и знание, несъмнено е била Хз. Аише. Дори може да се каже, че тя не обучавала само в Медина, а всяка година когато пристигала в Мекка за поклонението хадж, молела да ѝ построят палатка между планините Нур и Себир, където изпълвала сърцата на жадните за знание хора.

Първи сред нейните ученици, които са усвоили знания от нея са били двамата нейни сестрини синове. - Абдуллах и Урве, синове на Есма. Следват Касъм, син на доведения ѝ брат Мухаммед. Освен тях трябва да споменем Абдуллах син на Омер, Ебу Хурейре, Ебу Муса ел- Ешари, Абдуллах син на Хз. Аббас и други сахабии, които се възползвали от нейните познания. Такива са били и първенците от поколението Таблун. Близо 150 таблунци, сред които и гореспоменатите Урве и Касъм са пили до насита от този благодатен извор.

Медресето на Хз. Аише не е било единствено за мъже. От него се възползвали и девойките и жените. Сред тях трябва да споменем доведената ѝ сестра Юммю Гюлсюм и много други още девойки и жени. Тя съумяла да възпита и обучи по-малките си доведени братя и братовчеди. А те от своя страна предадоха познанията, които получиха от нея на следващите поколения.

Скъпи мои читатели, смятам, че в домовете на всеки от вас непременно има някоя девойка, която посещава курса за изучаване на Корана. Може би има други девойки и жени, които участват в специални курсове за целта. Тези редове написах специално за тях. Кога тези наши девойки и жени ще се опитат да подражават на Хз. Аише? Останали извън очертанията на социалния живот, те продължават да съществуват в своите кули от слонова кост. Аз бих искал да препоръчам тези наши девойки и жени отново и отново да се запознаят с живота и дейността на Хз. Аише и да ги прилагат, в своя живот. Сега домът на всяка от тях трябва да се превърне в своеобразно медресе като дома на Хз. Аише, в който да обучават и възпитават свои близки и млади последователи. Ако вашите домове се превърнат в училища и медресета, не се страхувайте от враговете. Ако сте ги пренебрегнали, тогава стойте в тях и плачете!

АКО СИ МЮСЮЛМАНИН

Ако заявяваш, че си мюсюлманин, никога няма да лъжеш. Защото мюсюлманинът не лъже.

Ако казваш, че си мюсюлманин, никого няма да клеветиш. Защото мюсюлманинът не клевети.

При никакви обстоятелства няма да злословиш. Мюсюлманинът не злослови!

Няма да търсиш потайностите на хората, техните недостатъци и греховете им. Няма да разполагаш скрити камери, бръмбари и микрофони, за да проследяваш и подслушваш. Мюсюлманинът не прави тези неща. Ако ти си мюсюлманин, не се възгордявай, не се самохаресвай, недей да тичаш непрекъснато подир славата.

Казваш, че си мюсюлманин. Тогава няма да си позволяваш да ядеш харам, дори ще стоиш далеч от съмнителните храни.

Ако ти си мюсюлманин, то в такъв случай дори неприятелите ти подир теб ще кажат: «Този човек е праведен, на него може да му се доверите!»

Ако ти си мюсюлманин, тогава забрави за палячовщините и измамите и далаверите.

Щом като си мюсюлманин, няма да се подмазваш, да подлизурскваш.

Щом казваш, че си мюсюлманин, дори твоите съседи немюсюлмани за теб ще говорят, че си човек като ангел.

Ако си мюсюлманин, да знаеш, че не бива да тичаш като футболните фенове подир някой отбор или някоя религиозна секта или общност.

Мюсюлманинът е човек праведен, с примерно поведение и достойнство.

Не бъди мюсюлманин на думи, а действителен мюсюлманин. Мюсюлманинът е човек, от чиито ръце и сърце хората чувстват сигурност.

Мюсюлманинът не признава явни или скрити идолопоклонства. Та как може да бъде истински мюсюлманин човек, който се прекланя пред парите, богатствата и стоките?

Мюсюлманинът е като слънцето, свети ярко. На тъмния само името му е мюсюлманин.

Ако не си справедлив и милостив, не казвай, че си мюсюлманин.

Престани само да твърдиш, че си мюсюлманин. Щом като си мюсюлманин, заповядай в джамията, когато чуеш езана.

Мюсюлманинът знае къде какво има. Той плаща дължимото за Корана, сюннета и религиозните закони.

Ако си мюсюлманин, ти не би могъл да рекламираш уж допълнителните си ибадети, че си станал предната вечер да кланяш намаз, че на умре си живял като цар, че си ял фурми, пил от Земзем и си гледал от високо Кябето.

Ако си мюсюлманин, не можеш да защитаваш различните течения и паралелни дейности.

Ако си мюсюлманин не можеш дa живееш спокойно и в охолство, когато твоите събратя по вяра умират от глад или гнет, когато се влачат голи и боси.

Ако си мюсюлманин ти не би могъл да предизвикаш вражди и конфликти.

Ако си мюсюлманин, нямаш право да бъдеш дипломиран невеж и такъв да си останеш цял живот.

Ако си мюсюлманин, ти си длъжен да изучаваш и да знаеш хилядолетния Коран и знанието на исляма.

Ако си мюсюлманин, или ще се покажеш какъвто си или ще бъдеш какъвто изглеждаш. Ако отвън си зелен и отвътре зелен ще бъдеш,а не като дините отвън да си зелен,а отвътре червен.

Ех, господине! Да бъдеш мюсюлманин не е да придобиеш някое звание, а е религия на същността. Бъди вярващ. Бъди мюсюлманин. Бъди човек. Бъди мъж, учен с достойнство, но не и неук, невеж и прост човек.

ПОЛИГАМИЯТА В ИСЛЯМА

Хайри МЕМИШЕВ

Продължение от миналия брой

Има множество причини, поради които ислямът разрешава полигамията. Не е необходимо човек да си ги измисля или да прави хипотези. Те са реални и могат да бъдат видени всеки ден и навсякъде. Нека изследваме някои от тези причини:

В някои общества броят на жените е по-голям от този на мъжете. Това е особено вярно за индустриалните и търговските райони, а също и за страните, които водят война. Ако мюсюлманското общество е от тази категория и ако Ислямът забраняваше полигамията и ограничаваше законния брак само до една жена, какво щяха да правят неомъжените жени? Къде и как биха намерили те естествено желаното другарство? Къде и как биха открили симпатия, разбиране, поддръжка и покровителство? Проблемът не е само материален, но и морален. Нормалната жена, независимо дали е заета с бизнес или работи във Външно министерство, или в разузнаването копнее за дом, за собствено семейство. Тя има нужда от някого, за когото да се грижи и от някого, който да се грижи за нея. Тя желае да има социална и семейна принадлежност. Ако разгледаме въпроса от позициите на жената, ще схванем ясно че с това разрешение ислямът и осигурява необходимото уважение, покровителства нейните права и честност, признава легитимното и желание за прилична близост, и и предоставя възможността да се грижи за любим човек и за нея да се полагат грижи. Това може да звучи неприятно за жена, която вече има съпруг и негодува, виждайки, че и друга жена се ползва от неговата близост и покровителство или че и на нея отдава поддръжка и добрина. Но какво чувстват другите жени, без съпрузи или другари, на които да разчитат? Трябва ли просто да пренебрегнем тяхното съществуване и да смятаме, че нямат право на сигурност и удовлетворение? И ако ги пренебрегнем, ще реши ли това проблема и ще им донесе ли удовлетворение? Как ще се чувствува същата тази съпруга и как ще реагира, ако е в положението на жените без другари? Не ще ли желае тя да принадлежи на някого и да бъде уважавана и признавана? Няма ли да бъде по-щастлива с малко покровителство и сигурност, вместо да бъде лишена от всичко това? Какво ще стане с нея и с децата и, ако на някой обществен коктейл или танцова забава нейният съпруг бъде привлечен от някоя “излишна” жена? Какво ще стане с нея, ако съпругът и напусне семейството или пренебрегне своите отговорности, за да има време да подсигури новото си увлечение? Как ще се чувства тя ако разбере, че единственият в живота и мъж има приключения с други жени и тайно издържа друга жена или често посещава друга любима? Подобен мъж е не само изгубен за своята съпруга, но и крие опасност. Той е коварен и озлобен. Но ще помогне ли това проклятие на някого, ще разреши ли проблема? Жената, и законната съпруга, и незаконната спътница, е тази, която страда от подобни неща. Не е ли по-добре за двете жени еднакво да

споделят грижата и издръжката на мъжа и да имат еднакъв достъп до него, и еднакво да бъдат защитени от закона? Мъжът с извънбрачна връзка не принадлежи на никоя съпруга, той е лицемер. Но вредата вече е нанесена и душата е наранена. Ислямът се намесва с благосклонност за закрила на всички заинтересовани страни, за борба с разврата, за предотвратяване на вредата от това и за предпазване от душевни рани и позволява на женения мъж да встъпи във втори брак, ако има уважителна причина или основание.

В някои случаи по различни причини съпругата може да не е в състояние да има деца. Наличието на деца е основния фактор за съществуване на семейството в пълния смисъл на думата и за да се запази човешкият облик. Освен това, децата са една от главните цели на брака и мъжът по инстинкт желае да има деца, за да запази името си и да засили семейните връзки. При липса на деца мъжът може да избере една от трите възможности:

а) да забрави проблема и да потисне естественото си желание да има деца;

б) по един или друг начин да се разведе с бездетната си съпруга;

в) да осинови деца и да им даде своето име.

Никоя от тези възможности не съответства на ислямските възгледа за живота и природата. Ислямът не поощрява, нито одобрява потискането на нечии естествени желания и естествени стремления. Той спомага тези стремежи и желания да се осъществят по приличен и легален начин, защото потискането в подобни случаи не е част от неговата система. Разводът при такива обстоятелства е неоправдан, защото не е грях за жената, че не е способна да роди деца. Освен това, за Аллах разводът е най-противното от позволените неща и се разрешава, само, когато няма друга възможност. От друга страна, съпругата може да се нуждае от издръжката и близостта на своя съпруг. Ще е жестоко тя да бъде изоставена, когато е в неволя и е отчаяна, и никой не се интересува от нея, знаейки, че не може да роди.

Осиновяването също е изключено, защото ислямът повелява, всяко дете да бъде назовавано с името на истинския си баща и ако е неизвестен, то трябва да бъде назовано “брат във вярата”.

· Има случаи и времена, когато съпругата не е в състояние да изпълнява брачните си задължения. Тя може да не бъде толкова приятна спътничка, колкото е необходимо или дори колкото би искала да бъде. Тя може да се намира в състояние, което не и позволява да отдаде на съпруга си цялата любов, грижи и внимание, които той заслужава и желае. Това не винаги е грешка на съпругата. Възможно е причината да се крие в самата и природа, би могло да е някаква болест, труден период на раждане или месечен цикъл. Нека отново припомним, че не всички мъже могат да проявят търпение, да се самоконтролират или да имат ангелско поведение. Някои мъже наистина пропадат в бездната на безнравствеността, лъжата, лицемерието и изневярата. Но Ислямът не може да бъде безпомощен. Той не може да прави компромиси с моралните норми, нито да търпи лицемерие и изневяра. Ислямът не може да лъже себе си или човека с фалшиво или претенциозно удовлетворение. Ислямът не може също така да отрича съществуването на един проблем или просто да прибягва до пряко осъждане и забрана, защото това не намалява вредата. Ислямът е позволил полигамията с уговорките и условията, за да защити такъв мъж от самия него и да защити жената независимо дали е съпругата или тайната приятелка от ненужните усложнения, за поддържане на моралната честност на обществото и за намаляване на злото.

Въпреки че е рискована и сложна, поради многото условности, както бе разяснено по-горе, полигамията е много по-добра от пренебрежението и изневярата, лицемерието и несигурността, безнравствеността и неприличието. Тя помага на мъжете и жените да разрешат трудните си проблеми въз основа на една реалистична и отговорна база. Тя свежда до минимум психологическите, естествените и емоционалните усложнения на човешкия живот и е предпазна мярка, която се прилага в интерес на всички заинтересовани страни. Все пак това не е постулат на вярата, нито е предписание, то е просто позволение от Аллах, разрешение на едни от най-трудните проблеми в човешките отношения. Мюсюлманите поддържат мнението, че законната и условна полигамия е за предпочитане пред постъпките на много хора днес, които се гордеят със себе си заради фиктивния брак и повърхностната моногамия. Мюсюлманската позиция е следната: при нормални обстоятелства моногамията не само се предпочита, но е и правило. Иначе, ако е необходимо, може да се обсъди и приложи полигамията.

КОРАНЪТ И СЮННЕТА НА ПЕЙГАМБЕРА НИ

Джемал ХАТИП

Коранът, словото на Аллах, ще бъде запазено непокътнато и автентично до Съдния ден. Няма друга книга, която да се чете толкова много, както Корана. И няма друга книга, в която истинността, достоверността и точността да са толкова единни - във всички думи и твърдения - както в Корана; защото той е съвършената творба на Създателя, низпослана на последният Му Пратеник - Мухаммед, който бил натоварен и задължен, да я предаде и разясни на хората, за да бъде пътеводител за тях до Сетния час.

Всички слова, разяснения и постъпки относно Корана, които Пратеника на Аллах (с.а.с.) показал в своя живот чрез личния си пример, били наречени от неговите сподвижници „Сунна“.

От тогава до днес, всички мюсюлмани са единодушни, че личният пример на Пратеника Мухаммед (с.а.с.), тоест сюннета, е вторият неоспорим извор в ислямската религия, след Свещения Коран. Вследствие на това, следването й, било прието за пряко задължение (фарз) за всеки мюсюлманин и мюсюлманка.

Аллах (дж.дж.) в много от знаменията на Свещения Коран заповядва подчинението и следването на Неговия Пратеник (с.а.с.). В доста от тези знамения Коранът приема покоряването на Пратеника (с.а.с.) за подчинение на Аллах (дж.дж.), и заповядва на мюсюлманите, когато попаднат в разногласие и спор, да се обърнат към Аллах и Неговия Пратеник.

Свещения Коран ни съобщава също, че когато Аллах и Неговият Пратеник, отсъди някакво дело, нито вярващ или вярваща имат право на избор в това дело. След това подчертава, че който се противи на Аллах и на Неговия Пратеник, той вече е в явна заблуда.

Всички сподвижници на Мухаммед (с.а.с.) са били единодушни, че неговия пример и слова, са вторият извор в ислямското законодателство (ташриа), както когато той бил жив, така и след неговата кончина, и нито един от тях не е бил в разногласие с това виждане. През целия си живот те следвали наставленията на Пратеника на Аллах (с.а.с.) във всичко, което е казал и вършел. Те никога не правили разлика между това, което се повелява в Корана и това, което им казвал Пратеника на Аллах (с.а.с.). Те знаели със сигурност, „че не говори той от себе си, а това, което казва е самото откровение, което [му] се разкрива“.

Добър пример за това е казаното от Муаз ибн Джебел, който казал: „Ако не намеря отговор за това, което търся в Книгата на Аллах, ще следвам примера (т.е. сунната) на Неговия Пратеник.“Относно важността на сунната и нейното място в ислямската религия, учените казали: „Следването на достоверната сунна днес, когато Пратеника (с.а.с.) не е сред нас, е толкова важно, колкото било важно следването му, когато бил жив. Ако беше възможно разбирането на Корана и другите небесни книги без пратениците и личния им пример, то Аллах би низпослал откровение - вахий на всеки един от нас. И тъй като не може да приемем това за възможно, не можем да приемем за възможно и разбирането на Свещения Коран без сунната на Пратеника (с.а.с).“

ИСКРЕНОСТТА В ДЕЛАТА

Един човек за да спечели задоволството на Всевишния Аллах трябва да бъде отдаден изцяло на Него. Всеки вярващ се стреми да извърши добро дело в земния живот за да удовлетвори Създателя, а за да му бъдат приети добрите дела и да бере техните плодове на другият свят трябва да се съблюдават два изключително важни компонента, а именно:

1 - „Ихляс"- което значи, тези дела да са извършени искрено заради Аллах.

В Корана се повелява:

„И бе им повелено да се прекланят единствено пред Аллах, предани Нему в религията..." (ел-Бейине: 5)

Следване пътя на многообичаният пратеник Мухаммед (с.а.с), който повелява следното: „Който извърши дело, което не сме повелявали да бъде извършено, то не се приема.

Има няколко групи от хора, които се различават по степени в извършването на делата, и те са следните:

• Първата група от хора, които вършат добри дела, но няма да могат да се възползват от техните плодове, поради причината, че те не са съблюдавали тези две неща, които стоят в основата за приемането на делата, вследствие на което човек не ще се възползва, както на този свят така и на другия. Това ще бъдат хората, които са извършвали дадено дело не заради задоволството на Аллах и следвайки пътя на Неговия пратеник, а за да ги видят хората като очакват похвала и награда само от тях. Това са хората, които Аллах ненавижда и за които в Свещения Коран се повелява: ***„Не смятай, че радващите се на онова, което са извършили и обичащите да ги хвалят за онова, което не са сторили, не смятай, че те са избегнали мъчението! За тях има болезнено мъчение".*** (Ал-и Имран: 188)

• Втората група от хора, които са искрени в своите дела, но не следват и наставленията на Мухаммед (с.а.с).

Един ден при съпругите на Пратеника (с.а.с) дойдоха група от сподвижниците и питаха за някои от делата (ибадетите) на пейгамбера. След като получиха отговор някои от тях казаха: Няма да се женим. Други казаха: Няма да ядем месо. А трети казаха: Няма да спим нощем. Когато пророка разбра за тези слова каза следното: Какво ще кажете за моите сподвижници, които са казали така и така? Аз кланям намаз и спя, държа оруч, но и се храня, както и се женя, а който се отвърне от моето напътствие той не е от нас".

Няма никакво съмнение, че тези хора са искрени в техните намерения. Готови са да се лишат от земните блага като жени, храна и сън само и само да имат повече свободно време за ибадет. След като Пратеника на Аллах (с.а.с) чува за тях им казва, че това не е правилният начин въпреки, че са искрени в намеренията си.

• Третата група са хора, които вършат праведни дела следвайки пътя на Мухаммед (с.а.с), но не са искрени в намеренията си. Това са хората, които вършат техните дела за показност пред хората и не са искрени.

В хадис предаден от Ебу Хурейра (р.а) Мухаммед (с.а.с) е казал: „Едни от първите хора, които ще бъдат питани в Съдния ден са: мъж, който е бил убит в джихад. Когато бъде попитан, защо се сражавал той ще отговори: Сражавах се в името на Аллах за да пребъде Неговата религия, докато ме убиха. Ще му се каже: Излъга, ти се сражаваше за да кажат, че си герой и беше казано това. След което беше повелено да го влачат по лице и да го хвърлят в огъня. Мъж, който изучава наука и я преподава на останалите, както и постоянно чете Корана. Когато го запитат какво направи с придобитата наука, той ще отговори: Сдобих се с наука и я преподадох на другите заради доволството на Аллах. Ще му се каже: Излъга, ти се сдоби с наука, за да ти казват учен и четеше Коран за да ти казват четец и беше казано това. След което беше повелено да го влачат по лице и да го хвърлят в огъня. Мъж, когото Всевишният Аллах го дари с препитание и много богатство. Когато го запитат, какво направи с придобитото богатство, той ще каже: Раздавах по пътя на Аллах. Ще му се каже: излъга. Ти раздаваше от богатството, за да кажат хората, че си щедър и това го казаха. След което беше повелено да го влачат по лице и да го хвърлят в огъня «.

Тези трима, а именно: сражаващият се по пътя на Аллах, ученият и богатият бяха от хората, които извършиха много добри дела, но поради причината, че те не са били крепни в делата, те са безплодни и не са в полза за техните извършители в Съдния ден. Четвъртата група са хора, които са били искрени в техните дела и са следвали наставленията на пророка Мухам-

мед (с.а.с). Те много добре знаят, че Аллах не приема извършено дело, ако то не е искрено заради Него и съобразено със сюннета и напътствията на Пророка (с.а.с). Това са хората, които са искрени в делата, изпълняващи заради доволството на Аллах. Те знаят, че са временно на този свят, споменаването на смъртта и всичко, което е след нея, като дженнет и джехеннем. Спомняйки си за всички тези неща, те са стимул за него и вършат праведни дела искрено заради Аллах. Когато човек не размисли върху тези неща, тогава вярата му намалява и искреността липсва.

Когато мюсюлманите съблюдават тези две неща, а именно искреността и следване пътя и наставленията на Мухаммед (с.а.с), общество ще бъде в разцвет и сплотеност. Когато се следват и съблюдават тези две основни повели на Корана и сюннета, се извличат следните ползи за обществото:

Обществото се предпазва от ширк (съдружаване). Когато се следва Корана и сюннета обществото е предпазено от ширк.

Следвайки Корана и сюннета, обществото е предпазено от нововъведения и суеверия.

Обединение и сплотяване на сърцата. Причината днес мюсюлманите да не са обединени и сплотени е откъсването и отдалечаването им от Корана и сюннета на Мухаммед (с.а.с). Когато обсъждат даден въпрос не го обсъждат според Корана и сюннета.

Всевишният Аллах повелява:

„И спорите ли за нещо, отнесете го към Аллах и към Пратеника...“ (ен-Ниса: 59)

Спокоен живот на земята.

„Аллах обеща на онези от вас, които вярват и вършат праведни дела, че ще ги остави наследници на земята, както остави и онези преди тях, и непременно ще укрепи тяхната религия, която Той им избра, и в замяна след страха ще им дари сигурност. Те само на Мен ще служат и не ще Ме съдружават с нищо. А който подир това стане неверник, тези са нечестивците“. (ен-Нур: 55)

Ако искаме да спечелим дженнета? Ако искаме Всевишния Аллах да бъде доволен от нас? Ако искаме плодовете от нашите добри дела да ги берем в Ахирета, нека да сме искрени в нашите дела и да следваме пътя на Мухаммед (с.а.с).

ГЛАВНО МЮФТИЙСТВО ОРГАНИЗИРА ЛЯТНО УЧИЛИЩЕ ЗА УЧЕНИЦИ В ТУРЦИЯ

Отдел „Обрзование“ на Главно мюфтийство тази година отново организира лятно училище за ученици-юноши в Турция. Обучението ще продължи около три седмици. В него ще участват над 200 деца от всички краища на страната. Те ще участват в религиозно-културни програми в различни градове – Истанбул, Бурса, Текирдаг, Коня и др.

По време на престоя си децата ще получат основни религиозни познания, ще участват в спортни занимания и ще опознаят и посетят културно-исторически и религиозни центрове и обекти. Също така те ще представят културата на мюсюлманско-турската общност в България.

Всяка от групите се предвожда от възпитатели, които са подбрани сред завършилите висше ислямско образование, студентите от ВИИ и по-активните имами.

Учениците, образуващи групата от Североизточна България, се събраха на 26 юли пред Томбул джамия в гр. Шумен и в присъствието на представители на Главно мюфтийство и районните мюфтии бяха изпратени към съседна Турция.

АЛКОХОЛЪТ И ХАЗАРТНИТЕ ИГРИ

Румейса КЪЛЪЧ

Аллах Теаля е забранил на хората всичко, което им вреди в религията, живота и влияе отрицателно на разума, организма, всичко, което разваля морала, характера, сърцето и състоянието. И поради това Аллах отрежда забрана за алкохола и хазартните игри. В Свещения Коран, Той повелява:

Питат те за алкохола и за хазартните игри! Кажи: В тях има голям грях и (известна) изгода за хората, но грехът е по- голям от изгодата им. (ел-Бакара: 219)

В този айет Аллах Теаля пояснява, че алкохолът и хазартните игри причиняват голяма вреда и коварство, т.е. зад малката полза, която е частична, се крие голяма вреда и опасност, както за отделната личност, така и за цялото общество. От гледна точка на исляма е известно, че всяко нещо, от което ползата е по-малка от вредата, трябва да бъде избягвано. Затова практикуването на тези неща е харам. Дори не трябва да се доближаваме до тях. Всевишния Аллах повелява:

О, вие, които сте повярвали! Алкохолът, хазартните игри, идолите и гадаенето на стрели са само една мръсотия от делото на шейтана, затова го избегнете, за да се спасите. Специално шейтана чрез алкохола и хазартните игри иска да всее вражда и ненавист между вас и да ви отклони от споменаването на Аллах и от намаза. Е няма ли да престанете?" (ел-Маиде: 90, 91)

В тези два айета Аллах Теаля призовава хората, които имат вяра в сърцата си, да се предпазят от това, което им се забранява. А това са споменатите порочни неща: алкохолът и всички видове хазартни игри, защото са много вредни и е задължение на мюсюлманите да ги избягват и да не се приближават до тях.

Първо: Защото това е една порочност, както нравствена, така и физическа. Нечистотия, която омърсява убежденията, вярата, тялото и дрехите. А от мюсюлманина се изисква да бъде чист.

Второ: Защото това е дело на шейтана, а неговото дело е заблуда за човечеството. И поради това Всевишният Аллах повелява на мюсюлманите да стоят далеч от тези неща, като свързва всичко това с тяхното спасение.

Казаното показва, че този, който не стои далеч от алкохола и хазартните игри, той е обречен на загуби, както на този свят, така и на задгробния. Аллах Теаля във втория айет пояснява целта на шейтана, който е направил алкохола и хазартните игри приятна заблуда, като цели с тях да всее вражда между човека, семейството и обществото. Те са причина за заличаване на отношенията между хората, водят до побоища и убийства, защото се погубва връзката и обичта между тях, и се поражда омраза, вражда и ненавист.

А как може да си представите едно подобно общество, в което са се породили омраза, вражда и ненавист? Още повече, че шейтанът цели с употребата на алкохол и игра на хазарт да отклони хората от споменаването на Аллах Аззе ве Джелле. Трябва да

знаем, че със споменаването на Аллах се успокояват сърцата. Също така шейтанът цели да отклони хората от кланянето на намаз. А намазът представлява връзката между човека и Аллах Субханеху ве Теаля. И когато се прекъсне кланянето на намаза, се прекъсва връзката между Аллах Аззе ве Джелле и човека.

И след като Всевишния Аллах поясни вредата от алкохола и хазартните игри повелява: ***"Е няма ли да престанете?!*** (ел-Маиде: 91)

Един разумен и трезвомислещ човек, в чието сърце все още е останала вяра в Аллах и се числи към исляма, би трябвало да каже: "Престанах я, Рабби." Ето, затова когато този айет бил прочетен на Умер Ибну Хаттаб, той казал: "Престанах я, Рабби, това отнема ума и пилее богатствата."

Алкохолът е название на всичко, което опиянява, какъвто и вид да е, без значение от неговата форма и название. След като нещо има опиващи качества, то е харам. Това е понятно от думите на Пратеника на Аллах (с.а.с.): „Онова, което опива в голямо количество, то и малкото му количество е харам."

Хазартът

представлява вземане на определена сума от онзи, който е победен. Това е харам, защото се присвояват средства от хората по начин, който не е справедлив, т.е. чрез лъжа и измама.

Това нещо се твърди и от други ислямски учени. В хазарта влиза играта на тото, в което се залагат хиляди и милиони. Това е един подъл начин за ограбване средствата на хората. Участието в нещо подобно е харам. Играенето на най-различни съвременни игралнии машини, в които се залагат средства, също влиза в хазарта.

Вредата от алкохола и хазартните игри е огромна, те са причина за пропадането на цели общества, влияят също и на световната икономика. Затова който и да е работодател, би трябвало да забранява употребата на алкохол по време на работа, поради опасност от щети за производството или търговията му.

Алкохолът

е причина за различни болести, той разрушава организма на човека и най-вече сърцето и мозъка. Който употребява алкохол, неговият организъм отслабва силно и е неспособен да издържа на различни болести. При употреба на алкохол човек става неадекватен, губи способността си да се контролира, това води до ерозия на характера и склонности към престъпления. Пияният живее живот, различен от действителността, изказва непристойни думи, извършва различни престъпления. А най-опасното, в което може да изпадне, е, когато започне да плюе, ругае и се подиграва с Аллах Теаля, с Неговия пратеник Мухаммед (с.а.с.) и исляма. Не е изключено да ругае и псува и най-близките си като майка, баща, сестра и други, което често завършва с побой и убийства. Дори не може да задържа нуждите си, без да чувства това, понякога се смее и плаче, без да има причина. Достига до положение, че и малките деца се подиграват с него, а пък разумните хора го отхвърлят и изоставят.

А що се отнася до хазартните игри, те са причина за падение. Колко богати хора са пропилели богатствата си по този начин, и са останали бедни просяци?! А и обратното, колко бедни са забогатели по този начин за броени мигове! И така комарджиите се намират в положение между победител и победен, между грабител и ограбен. Идва момент, когато сърцата им се изпълват с вражда, ненавист и мъка. Докато настъпи и най - лошото: побоища, убийства, следствия и ред проблеми. По този начин те губят земния живот и в последствие отвъдния.

Страхувайте се от Аллах Субханеху ве Теаля, не си пропилявайте свободното време и живота напразно. Защото:

„В един ден ще си спомни човекът, но какво добро ще му донесе това напомняне? Ще каже: „Тежко и горко ми, да бях направил нещо за моя живот отпреди!" (ел-Феджр: 23, 24)

Молим Субханеху ве Теаля да ни предпази от делата на шейтана, който се стреми да отклони хората от споменаването на Аллах, и ги ангажира с празни неща. И искаме с подкрепата Си да ни помогне, когато се отклоним от правилния път. Амин!

ГОЛЕМИЯТ ГРЯХ - ШИРК

продължение от 2-ра стр.

А това, че малките грехове също така се смятат за гнет се дължи на факта, че или бунтуващият се поради своите грехове сметнал за необходимо да се покае или пък е изпуснал да спечели някоя полза или севаб и по този начин сам си е навредил.

С посочените си страни именно ширкът представлява голям грях. Тъй като вместо да се поклони пред Аллах лицето насочва своите поклони като раб на други. И след като Аллах не се възприема като единствено величие и преклонение пред Него, то неговото място се запълва от други същества, неодушевени предмети или вселената. Впрочем когато изследваме онези неща или общества, известни като идолопоклонници ще видим, че те приписват божествени качества на някой предмет или слънцето, звездите, луната или друга някоя част на вселената и им приписват подобни качества. Ала нито едно от тях, макар че съзнателно или несъзнателно ги съдружават с Аллах да нямат никакви заслуги или роля при сътворяването, поддържането на живота или погубването им. Следователно който им приписва тези свойства и особености, този човек служи и се прекланя не пред истинската длъжност, а пред фалшиви божества и извършва грях пред заслужаващия поклоните му.

Второто положение, което допринася ширка да бъде голям грях е факта, че идолопоклонникът си нанася вреди с оглед отвъдния си живот. Както е известно от иманата Гаани и Самед Аллах не се нужда е от нищо, няма някакви изгоди или ползи от нещо и не понася някакви вреди. Следователно ползите или вредите, които лицето ще си докара чрез своите поклони и подчинения и своя бунт се насочват не сре щу Аллах, а именно против самин него. Ето защо прибягвайки до ширк той всъщност вреди на самия себе си. Със Своите повели Аллах Теаля като заявява: «Аллах не прощава да се съдружава с Него, но прощава всичко друго на когото пожелае». (ен-Ниса, 48) и „За онзи, който съдружава с Аллах, възбрани му Аллах Рая и неговото място е Огънят». ((ел-Маиде, 12) потвърждава, че идолопоклонникът няма да бъде пощаден и възнаграден в никакъв случай. Естествено най-голям грях е човек да предпочете вечния си живот като „непрекъснат гнет“ на идолопоклонник, който няма надежда и вяра някога да бъде вероятно опростен и пощаден.

Всеки човек повярвал в Аллах в рамките на основите на ислямската религия осъзнава правата на своята самоличност като по същия начин се представя пред другите и е в състояние да изпълни изискванията на своята мисия като «представител на Аллах на земята». Ала идолопоклонникът ще е загубил своята самоличност, отдалечил се от чувството за справедливост в себе си и в света и ще изпадне в състояние на неосъзнато и фалшиво същество на земята. Следващият свещен айет по най-добрия начин разкрива как идолопоклонникът губи своята същност и потъва в нищото: «Бъдете правоверни към Аллах и не съдружавайте с Него?» А който съдружава с Аллах, е като паднал от небето и птиците го грабват или вятърът го отвява на далечно място». (ел-Хадж, 31)

ИМЕТО

есе от Блага Димитрова

Име собствено, бащино, фамилно.

Тези три имена си длъжен да впишеш във всеки документ за самоличност.

Без тях ти си никой.

Собственото име не ти си избираш, но сам си го създаваш през целия живот – от първите съзнателни стъпки до последните. Градиш го ден по ден, усилие по усилие. Готов си на лишения и страдания, за да го опазиш чисто. Дори по неведоми вътрешни закони неволно заприличваш на името си. Сраснал си се с него, както с кожата си – още от майчиното люлеене в скута, от родителското повикване на прага, от призивите на връстниците под прозореца, от всички любими или враждебни гласове.

По име се обръщат към тебе твоите лични отговорности, а също и гражданският и общочовешкият ти дълг. И ти не можеш да не се откликнеш, ако държиш на името си.

При големи изпитания се боиш за името си повече, отколкото за живота си. Склонен си дори на смъртен риск само и само да не опозориш честното си име. То е твоето лице пред света, твоето достойнство, твоята неповторима личност. То ще остане за близките ти, а може и за твоя народ след смъртта ти.

Така ти ще живееш чрез името си.Когато подло направиш компромис, ти лепваш петно върху името си завинаги.

Нито времето, нито бягството в пространството, нито забравата – нищо не е в състояние да изтрие това срамно петно, то ще изплува тъкмо в най-уязвимия за тебе момент.

Едно-единствено може да го измие: кръвта ти, пролята в защита на някаква нравствена идея или поне жертвоготовност и покаяние не с думи, а с дела.

Бащиното име ти е дадено от родителя, който го е изградил и опазил за тебе през всички коварни клопки на битието. По това име първо те приемат в обществото – дете на еди-кого си.

После ти прибавяш към него отпечатъка на собствения си характер, като се стремиш да не го окаляш и принизиш, а с всички сили да го извисиш. С напредване на възрастта все повече оценяваш бащиното си име, то ти става все по-скъпо, все по-твое, разбираш какво му дължиш, гордееш се с него, откривайки в самата му скромност и неизвестност истинските му човешки достойнства, и все повече се чувстваш обвързан със завета му.

Фамилното име те включва в родословната верига, която поради балканската ни историческа съдба най-често е разкъсана, разпиляна през вековиците на вековете и невъзстановима.

Но все пак онова, което се предава от дядо ти или от прадядо ти, е достатъчно, за да имаш самочувствие не на безродник, а на потомък на род, устоял срещу превратностите на времето и смогнал да ти дари в наследство едно име, а то никак не е малко. То е всичко.

В него е вложена трайността на краткото твое съществуване. Чрез него ти ставаш жива брънка от миналото към бъдещето.Посегне ли някой на фамилното ти име, ли се превръщаш в изгнаник във времето, дърво без корен. И тъкмо така в тебе се събужда родовото съзнание на принадлежност към една кръвна общност. Колкото и да вярваш, че ти си надживял тези старомодни привързаности, опомнянето иде от острата болка по загубата. Отнемат ли ти бащиното име, в тебе се надига неподозирано чувство на обида и мъст, онова атавистично право на кръвно отмъщение – вендета, съсипало цели семейства в миналото.А изтръгнат ли силом собственото ти име и го подменят с друго, това е непоносимо покушение върху личността ти.

Все едно, че плисват в лицето ти сярна киселина, за да заличат и обезобразят индивидуалните ти черти.

При такъв терористичен замах достойнството ти на човек е накърнено в самия му извор – в себесъзнанието. Ти биваш лишен от биография. Справедливото ти възмущение и гняв могат да избият в непредвидими посоки за самозащита на гордостта ти, на завоюваното ти място сред малката или по-широка обществена група, на делото и постиженията през целия ти живот.

За какво друго освен за едно име са всички човешки усилия...Такова грубо похищение извърши българската администрация по отношение на нашите съграждани с турско самосъзнание или с мюсюлманско вероизповедание, независимо от потеклото им, което е толкова трудно установимо, колкото и българското – на този кръс-топът на народите през столетията, Балканския полуостров. Бръкнато е в святото ждрело на приемственост между поколенията, което ги споява със самочувствие на идентичност в общността.

Узнах следната драма в едно родопско помашко село:Децата получават в училище новите си имена, избрани от младата учителка – Елица, Борко, Сърница, Еленко и прочие. Щом се приберат у дома, настъпва странно прекръщаване. По древен обичай внукът носи името на дядото, за да продължи родовата верижност.

Сега на старците бива отнета последната утеха, че внуците им ще ги обезсмъртят чрез името. И сами се назовават с новите имена на внуците, казвайки, че светът за тях се е обърнал наопаки. Ще умрат като баба Елица и дядо Борко, каквито никой не помни, и все едно, че никога не са живели, не са се трудили на тази земя. Тук няма кръвопролитие, но има нещо не по-малко трагично: изтриване на следите на личността. Още по-нагло е прекръщаването със съвсем различни имена на родители и деца, братя и сестри, при което се пресича родовата пъпна връв и се унищожава наследствената поточност.

Ами чудните родопски песни Фейминко ле, моме, Рафинка, Сайфина болна лежи, пети на чист български език векове наред, и тях ли ще прекръстят със заповед от нечий бюрократски кабинет, подкрепена от танкова обсада? Ние знаем от драматичната ни история, че с ятаган са били наложени тези имена, но изпод ятагана са се промъкнали славянските окончания -ина, -инка, и те достатъчно ясно разкриват родословието. Днес на прага на XXI век, нима е допустимо да се повтаря средновековната жестокост? (Изпратиха ми от Смолян в-к Родопски устрем, в който е публикувана преименувана народна песен от Рафинка на Росинка!).

Такова вандалско посегателство не е ограничено само върху мюсюлманското население у нас. То е съставка от общото нарушение на правата на човека. Нима и моето българско име не ми е отнето по подобен брутален начин, като ми е лепнато позорното прозвище родоотстъпник, предател, демагог, подстрекател и какво ли не още. (Лит-фронт от 9. 11. 89 и на закрити партийни събрания). Не питат дали това отговаря на истинския ми образ, не ми обясняват кога, как, с какво съм заслужила тази драстична смяна на гражданското име, не ми се разрешава да се защитя срещу клеветата. Не-що повече, зачерква се всичко, сторено досега през целия ми живот.А известно е, че несправедливостта спрямо един е заплаха за всички.Колко още имена са оплюти, колко имена на творци са погребани в мълчание и непризнание, колко имена на млади дарования са погубени още в самия им зародиш. Колко пъти се сменяха имената на улиците, по които минавам всеки ден

Къде живея аз?

Мой ли е градът, или животът ми е подменен? И кой си е присвоил моя живот? Нима името нищо не означава в моята страна? Нима то е на сляпо подчинение и на своеволно разпореждане

на властта? Насилствената смяна на името отменя миналото, заличава опита, погазва историята.

Дори медицинските документации за боледуванията на хората с мюсюлмански имена са унищожени. Разровени с булдозери са гробища и са изхвърлени надгробни камъни с полумесец. Няма страхопочит даже към паметта на мъртвите. Унищожени са множество съдопроизводствени дела, юридически архиви, граждански регистри в общините, дори училищни дневници и свидетелства с турски имена. А всичко това е социално престъпление с огромни усложнения за в бъдеще.Името изведнъж се обзценява и губи обществените си функции. То е на пълно разположение на анонимната администрация. А щом е позволено да отнемеш неприкосновеното име на човека, тогава няма чест, тогава всичко е позволено.

Дори имена на загинали герои са сменени без боязън от такова кощунство (например посмъртното прекръщаване на Йорданка Николова – в Чанкова, а после обратно – в Николова, според смяната по върховете). Затрити са от народната памет имена на учени, общественици, културни дейци. Колко слава и гордост на родината е ограбена! А в същото време колко недостойни имена се развяват като знамена на националния дух.Над 200 членове на Клуба за подкрепа на гласността и преустройството у нас бяха публично заклеймени на масови, организирани от Отечествения фронт митинги и демонстрации на 31 май, 1 и 2 юни 1989 година в столицата и провинцията, докато защищавахме в Париж на конференция честта на родината.

А знаете ли, млади викачи, вдигащи инструктирани лозунги: Съд на предателите!, Няма място за родоотстъпници в страната!, че някои от тези побелели хора, обявени за изменници, са основали същия този Отечествен фронт с риск на живота си? Защо бе наречен именно Отечествен в своето чисто начало (далече още от последвалия главоломен спад)? За да обедини всички граждани на Отечеството, независимо от религиозна, народностна, езикова и обичайна принадлежност, стига да не са фашисти, расисти и мракобеси. През военната 1942-43 година и аз бях една от включените в първите нелегални групи на студенти отечественофронтовци. Ние не крещяхме тогава срещу интелигенцията, тихо правехме каквото бе по силите ни, за да изтръгнем родината от фашизма. Страшното е, че сега сме безсилни да сторим каквото и да било. Страшно и срамно!

Да стане от пресния си гроб Яни Стоевски, който създаде нашата младежка група от слависти, и да види днешните официозни манифестации на Отечествения фронт, оглавявани от Лазар Стамболиев, напомнящи за съвсем неприсъщи, противни на някогашната му програма шовинистични изстъпления. Ако имах възможност при обявената гласност да се обърна към тези мои сънародници, които са викали по улиците на София и под моите прозорци:

- Съд за предателите,

- Смърт на родоотстъпниците!, бих им напомнила завета на Васил Левски, че в свободна България всички народности трябва да бъдем равноправни, заедно да живеем, заедно да градим чиста и свята Република, независимо от произход и етническа идентичност, независимо от обичаи и вероизповедание, независимо от звученето на името – стига това име да бъде честно. Нашите предци след освобождението от османско иго надмогнаха тежките спомени, още пресните кървящи рани, и заживяха в мир и сговор с турското етническо малцинство в една задружна общност, която издържа повече от век... Ако не бе това безразсъдно сменяне на имената на нашите съграждани мюсюлмани, ако не бе им забранено да говорят на своя майчин език и да изпълняват своите верски обичаи, убедена съм. че каквито и провокации да нахлуваха отвън или отвътре, никога нямаше да се нанижат тези безкрайни върволици от бежанци, изоставили домове, свидни гробове на близки, цветущи градини, грижовно отгледан добитък, родна земя в покруса и поели към неизвестността с единственото упование – да си възвърнат погазеното човешко достойнство.

Тези обезлюдени, посърнали тютюневи полета, тези опразнени цехове на заводи, тези пустеещи погледи на хората в очакване да потеглят отвъд границата към несигурност и големи изпитания за семействата им – всичко това е отговор на грозното насилие, извършено върху тях преди пет години. Защо високопоставени нашенци, които минават за примерни патриоти, не смениха своите турски фамилни имена: Джагаров, Караславов, Абаджиев и пр.? И защо извършваме спрямо другите онова, което не бихме понесли да бъде извършено спрямо самите нас? Съзаклятниците-организатори на цинично наречения възродите-лен процес не са се допитали до никого: нито до специалистите, историци и социолози, познавачи на душевността на онези, срещу които е насочена насилническата кампания с преименуването, нито до самите тях – хилядите наши съграждани мюсюлмани, подложени на нравствен тормоз и репресии.

Бюрократите не знаят, че според вярванията на мохамеданина, лицето на човека не изразява същността му, то се мени с възрастта. Затова в джамиите няма изображения. Най-трайното въплъщение на личността е името. С него мюсюлманинът се явява пред хората и пред своя бог. Лишиш ли го от рожденото му име, ти му ограбваш съкровеното единение с бога и с хората. А не се ли отнася това за всеки човек, който уважава себе си?Няма анонимна вина. Трябва да се разкрият и порицаят пред целия народ виновниците, шепа безотговорни функционери. Но бюрократичната машина не би задействала с такава сляпа бруталност, ако всички ние не бяхме мълчали. Имаше отделни смели протести – на Искра Панова, Груди Атанасов и други, но те бяха гласове в пустиня. Върху името на всеки от нас пада лична отговорност за съдбата на нашите онеправдани събратя. Виновни сме, поименно сме виновни!

И сега сме наказани.

Нарушен е ритъмът на трудовата ни страна: пенсионери работят до изнемога по заводи; учители, ученици и студенти непосилно събират плодородието на полето; чиновници се учат да доят в кравефермите и да косят по ливадите. А годината е небивало богата на родитба. Това е само началото. Децата ни утре скъпо и прескъпо ще се разплащат за нашата тежка вина. И може да ни проклинат. Човек се изтръгва из корена си не заради илюзорно богатство, не за екскурзия от туристи-ческо любопитство и авантюризъм, не заради по-голяма печалба, и то под въпрос, не по диктат от чужда агентура от далече или вследствие на заплахи отблизо, а за да защити своето поругано право на майчин език, на вяра, на обичаи и главно на име. Името чрез внушение и самовнушение формира характера и поведението на човека. Неслучайно потомци на възрожденци и загинали борци за свобода носят съдбовното предопределение от името си (Раковски, Каравелови, Петкови и много други). Примерът на предците дава резонансен отпечатък чрез името върху образа на индивида.

Наглото отнемане и заменяне на името е предизвикателство срещу човешкия характер. Може да се очаква екстремен рефлекс за самодоказване. Който извършва такова покушение, не познава природата на човека, и в крайна сметка не е осъзнал собствения си характер или просто е лишен от такъв. Безличие, безхарактерност, безименност – това са опорите на деспотизма. Един бюрократ заяви на пресконференция по телевизията пред цял народ: Какво значение има някакво си име?Ако за вас важи номенклатурното звание, то за достойния човек името е от първостепенно значение. А едно име се гради трудно, дълго, саможертвено.

И никой няма право да го отнема, да го подменя или очерня. Последиците са непредвидими и могат да бъдат катастрофални за името България. (По едно време в нечие помътено съзнание на комунист-интернационалист се бил зародил налудничав замисъл да се смени името на родината!) Това име ние сме длъжни да пазим над всичко, да го издигаме все по-високо пред света и пред самите себе си, защото погубим ли го с недостойни дела, с него ще изчезнат завинаги и нашите имена, и имената на предците и потомците ни.

4 Юли 1989 г.София

(Блага Димитрова, -«ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА –Политически Етюди» София,1991)

ДЪРВЕТАТА И ЦИВИЛИЗОВАНОСТТА

Плодовете на всяко дърво, посадено от един мюсюлманин са садака - дар за него. Дори откраднатият от това дърво плод е садака за него. Онова, което ще ядат от плодовете на това дърво също така се пише като дар в неговата сметка. И онова, което птиците изяждат. Всеки плод, откъснат от това дърво се води като дар за мюсюлманина.

С нарастване броя на населението на градовете неизбежно се разширяват благоустройствените райони. Местните ръководители трябва строго да се грижат по тези места да има повече дървета. Цивилизацията на дървото и водата трябва да заеме своето подобаващо място в благоустройствената политика и урбанизацияиа.

В редица наши градове се строят големи жилищни блокове. Дали при тяхното изграждане се съблюдават наличието на зелени площи? Всяка крачка, която откъсва човека от земята и от природата го отдалечава от самия него. «Не виждаш ли, че на Аллах се покланя в суджут всичко на небесата и всичко на земята, и слънцето, и луната, и звездите, и планините, и дърветата, и животните и мнозина от хората» (ел-Хадж, 18) Значи трябва да усетим духа, който се кланя в дървото и звездата. Със словата: «Кълна се в смоковницата и в маслината» /Бин,1/ дърветата са поставени на най-високия пиедестал. Ако те бяха в близост до домовете ни човещината у нас щеше да бъде по-различна. В миниатюрните рисунки на персите и османците виждаме колко близо стои до земята ислямския начин на живот. В тях веднага бие на очи дълбоката взаимовръзка на човека с дърветата и животните. Те са неразделна част от живота му.

В нашата култура хората в градовете се славят с връзката им с дърветата и цветята. Истанбул е градът на люляците. Бейрут е родина на жасмините. Кедровото дърво в знамето на Ливан символизира вечността и стабилността. Когато се изкачвате по склоновете на планината Кайсун в Дамаск не е възможно да не усетите полъха на вятъра който развява косите на върбовите клони.

Бурса и истинско проявление на тайнствената връзка между черницата копринената буба и пашкулите. Няма да се съмняваме в духа на белите маргаритки след като сме видели картината на Ван Гог. Не непразно Хикмет Четинкая, когото едва ли можем да обвиняваме, че еднообразно рисува само алени макове, когато той твърди, че нито едно от тези цветя не прилича на дървото. И те са като хората - всяка различна за себе си. Ботаниците все още не са успели да разгадаят тайната на растенията и техния свят. Колко са важни думите на нашия Пейгамбер: Ако при второто пришествия някой от вас държи фидакна от фурма и успее да го посади, нека непременно да го направи!» Нека да запомним още завета му: «Всеки плод от дървото, което е посадил един мюсюлманин е дар за него. Дори всеки откраднат от това дърво плод е садака за него. Онова, което ще изяждат дивите зверове е садака, която се пише в негова полза. И това, което птиците ще изядат е така. Всеки плод

откъснат от това дърво е садака, която се отнася до този мюсюлманин».

Забранено е да се тероризират растенията, да се удря по листата и клоните. С кое милосърдие и състрадание може да се съвмести боя по клоните и листата на едно дърво, което нито може да побегне, нито може да ви се примоли за пощада. Ние сме длъжни да защитаваме всяко дърво, чиито клони се чупят, листата и цветята се късат, плодовете им се прицелват с камъни? и тояги? Те са ни дар от Аллах. Дори в орхонските надписи се говори за светостта на дърветата. В нашата традиция е прието при раждане на дете, при тръгване на дълъг път, при сватба и венчило да се сади плодно дърво, след което за него се грижат като зеницата на окото си.

Рафи Ину Амрил Гифари като дете е хвърлял камъни по една фурма. Видели го сахабиите и го закарали при Пейгамбера ни.»Сине мой, защо си хвърлил камъни по фурмата?» - го попитал той. «Исках да ям!» -отговорило момчето. Тогава Пейгамбера ни го погалил по главата и рекъл: «Недей да хвърляш камъни по него, яж от падналите на земята!»

Хз. Омер когато предавал за стопанисване една нива казал следното на лицето: «Да не се откъсваш оттук! Назначавам те за управник на тази земя. В никакъв случай не позволявай някой да друса, да клати или да реже клоните на дърветата в Медина. Ако някой се опита да го направи, вземи му въжето и брадвата!»

Отсичането на дървета, нанасянето на вреда на животните, насилието върху жени и деца са забранени по време на война. Един случай, предаден от сахабиите ни разкрива, че дърветата си имат сърца. Имало е един пън, на който нашият Пейгамбер са качвал и произнасял хутбетата си. Когато найсетне му изковали минбер с три стъпала и той се изкачвал на него, са чули стенанията на пъна, който напомнял стенанията на камила откъсната от малкото си. А когато Пейгамбера ни слизал от минбера и го галел, тогава преставали стенанията.

Казва се, че фурмите са много близки до хората. От пресятата пръст останала при сътворението на човека се родила и фурмата.

Говори се за дървета, които са идвали при Пейгамбера ни. Когато се наскърбявал и разбирал, че някой от племето му не му вярвал, той се молел с думите: «Дай ми един айет /чудо/ за да не обръщам повече внимание на онези, които ме опровергават». При един такъв случай е било наредено едно дърво в дола да тръгне към него. Когато Пейгамбера ни му повелил: «Както дойде така се върни на мястото си!» дървото се върнало на мястото си. Съществуват и други такива легенди за чудеса, които се случвали с дървета. На мястото, където се случило подобно чудо е била съградена джамията Шеджере - дървото, което все още се посещава.

Зелените площи в градовете уравновесяват температурата, ограничават трафика от жилищните райони и по този начин осигуряват път на пешеходците, убиват шумовото замърсяване. И най-важното - дърветата успокояват душевността на хората, карат ги да бъдат по-чувствителни и разумни, внушават им вяра и радост в сърцата.

ЕДИНСТВО, СПЛОТЕНОСТ И СИЛНА КРАЧКА КЪМ ИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА ИЗПОВЕДАНИЕТО

Висшият мюсюлмански съвет, който е висш колективен орган на Мюсюлманското изповедание, проведе историческо заседание. То се осъществи на 2 юли 2015 г. в гр. София. За първи път в историята на изповеданието по покана на временно изпълняващия длъжността председател на ВМС Ведат С. Ахмед гости на заседанието бяха бившите главни мюфтии Фикри Сали и Селим Мехмед, бившите председатели на ВМС Хюсеин Карамолла, Ридван Кадьов, Шабанали Ахмед и бившия член на съвета и настоящ депутат Хюсеин Хафъзов. Единствено бившият председател на ВМС Басри Пехливан поради здравословни причини не можа да участва на прецедентното заседание.

На откриването на заседанието председателят г-н Ахмед благодари на отзовалите се на поканата му и заяви: „Имаме вече 105 годишна история. За нас е важно тази институция да има институционална памет, която е изградена от миналите преди нас. Ние трябва да се възползваме от опита на тези преди нас. Мюсюлманско изповедание се стреми да се институционализира, да изградим една стройна система. Дори в най-тежките времена за мюсюлманите, тази институция е съществувала. От нас зависи какви поуки ще си вземем от опита, също така и от грешките на тези преди нас."

Приветствено слово произнесе и главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи, който е и бивш председател на ВМС. „За мен един такъв момент е вълнуващ, защото с всички вас сме преживели и хубави и лоши моменти. Затова е много важно да се види какво се е направило преди и какво се прави сега. Това е важно, за да не допускаме грешките, които сме правили в миналото. От нас се иска да анализираме всичко, което сме постигнали и това, което не сме постигнали. Преди дни бяхме в Карлово и се сблъскахме с един сериозен проблем. Там проблема не е самата джамия, а ние мюсюлманите. Те искат и ни третират като хора второ качество. Проблемите сплотяват редиците. Затова се надявам, че и този път ще бъдем единни и сплотени." - отбеляза главния мюфтия в своето изказване.

След тях изказвания направиха гостите на заседанието. Те се върнаха назад във времето, като всеки направи кратък анализ на своя период от управлението на изповеданието.

„Аз бях първият демократично избран главен мюфтия на България през 1992 г. Освен, че не бях подготвен за този отговорен пост, аз заварих една институция, която тепърва се изграждаше. Наследството от Недим Генджев беше много лошо" - каза Фикри Сали.

Селим Мехмед отбеляза, че джемаата като цяло намалява. „Едно време мислехме, че старите хора са старомислещи и т.н., но те изживяха своето време, изживяха смяната на имената и други подобни посегателства върху нашата общност. Сега болшинството от тези хора не са сред живите, но техния пример е жив. Трябва да отбележим, че в момента Главно мюфтийство е една добре изградена и действаща институция. В нея работят млади и образовани мюсюлмани, които спомагат за развитието ѝ. Ние трябва да ценим тези хора, които имат качества и желание да работят за благото на мюсюлманската общност" каза още бившия главен мюфтия Селим Мехмед.

Първият избран председател на ВМС Хюсеин Карамолла също говори за тежкото наследство, което е заварил в изповеданието. „Нямахме компютри, нямахме ринтери, дори телефони липсваха. Въпреки това ние работехме с голямо желание, имахме и голяма подкрепа от обществото. Успяхме да запазим и развием трите училища и ВИИ. Тогава сключихме и договор с Диянета." - каза Карамолла.

Ридван Кадьов благодари на председателя за поканата, благодари и за това, което се правите в момента. „Благодарни сме за книгите, които издавате, и за всички други дела. Ние бяхме в много по-добро положение от това, което е сега. Ние имахме по-голяма свобода от колкото вие. Нека Аллах да Ви улесни в това и да продължите добрите дела, да ги доведете до край" отбеляза бившия председател на ВМС.

Шабанали Ахмед и Хюсеин Хафъзов, настоящи депутати, отбелязаха, че днес времената са трудни за мюсюлманската общност и ще стават по-трудни. Макар и от друга позиция те заявиха, че ще продължат да работят за мюсюлманската общност, но очакват от представителите на институцията подкрепа. „Трябва да си помагаме взаимно. От тук насетне трябва да реагирате като институция много твърдо на всяка една провокация. Липсата на реакция го считам дори за предателство. Не си мислете, че мен не ме е страх. Депутатския имунитет не ме пази в трамвая или метрото. Той не пази и не може да опази нито мен, нито семейството ми. Вие сте по-свободни от мен. Но вие имате повече свобода и възможности. Бъдете адекватни на всяка една провокация." - отбеляза Хюсеин Хафъзов.

След изказванията на гостите членовете на ВМС разискваха важни теми като състоянието на летните Коран курсове и религиозно-просветните, и социалните дейности през месец Рамазан. Набелязани бяха редица мерки, които да повишат нивото на курсовете и да се повиши интереса към предмета „Религия-ислям". Вакъфските имоти също бяха дискутирани. ВМС прие решение за приемане на дарение на недвижим имот в село Малиново, който имот ще се използва за гробищен парк. В гр. Кнежа членовете решиха да се закупи имот, който ще се използва за изграждането на месджид.

Основен акцент в края на заседанието беше протестната декларация, която ВМС прие против опитите за превръщане на джамии в музеи или други обекти, отменящи същинските им функции като тези в Карлово, Разград, Ихтиман и др.

След заседанието гостите и членовете на съвета присъстваха на тържествена вечеря ифтар дадена от председателя на ВМС Ведат С. Ахмед.

Джафер Низамов
Секретар на ВМС